

VALERIE,

ELLER

GUSTAF LINARS

B R E F

TILL

ERNST G***

ÖFVERSÄTTNING.

ANDRA DELEN.

ST. PETERSBURG,

TRYCKT HOS M. C. IVERSEN, 1816.

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis

1939:1660

PERMIS D'IMPRIMER,

à la charge de fournir au Comité de Censure, après l'impression, un exemplaire de cet ouvrage pour le dit Comité, un exemplaire pour le Département du Ministère de l'Instruction publique, deux exemplaires pour la Bibliothèque Impériale publique, et un exemplaire pour l'Académie Impériale des Sciences.

St. Pétersbourg, ce 16. Mai 1816.

A. SPADA, Censeur.

TRETTIONDE SJUNDE BREFV.

Brenta, den ---

Huru kan han väl sjelf drifva mig i afgrunden, denne förträfflige man! Har han icke älskat Valerie? Älskar han henne icke mer? Har han glömt kärlekens verkningar? Är det möjligt att ostraffadt se hennes behag, då hon, med så mycken trygghet, lemnuar mig tillträde hos sig? Hon må tritt förtro mig dessa behag under blygsamhetens slöja; hon vet icke att min inbildning målar för mig hvad hon döljer; hon vet icke huru många förtju-sande behag hon äger, ty hon

känner icke sitt eget värde; men han, han! äfven i dag hade han knappt slutat sin middag, förr än han for till Venedig och tillsade mig uttryckligen att bli hemma, emedan grefvinnan var allena. Hon var litet opasslig; jag såg henne icke, jag gick ut.

Brenta, den
 Jag är förtviflad, Ernst; de bittraste känslor plåga mig; jag vill likväl skrifva dig till; men det blir utan ordning, utan sammanhang. Hör: I går hade jag icke sett Valerie; jag var nöjd med det våld jag gjort på mig sjelf, och min bedröfliga seger gaf mig några ögonblicks ro; jag älskade då ännu min förträffliga välgörare; i dag deremot känner jag att kärleken gör mig till den nedrigaste menniska. Gref-

ven visade sig missnöjd med mig; han förebrådde mig mitt sträfva humör, han befallte mig uttryckligen bli hemma med Valerie, och för tillbaka till Venedig, för att der besörja några affärer. Jag gick in till henne; jag frågade hvad hon befallte och tillade att grefven hade skickat mig; hon bad mig komma tillbaka om ett par timmar och hämta med mig Clarissa. Vi läste deri omkring tjugu sidor; mot aftonen steg hon upp, och bad mig skicka efter en gondol; som hon kände sig mycket bättre, så ville hon fara att möta sin man, som, sade hon, skulle bli helt förvånad att finna henne midt ibland vågorna, då hon är så rädd för sjön; hon befallte mig följa med och klädde sig hastigt, medan jag gick att söka Marie; vi funno gondolen vid Brenta, och reste,

förtjusta af det vackra vädret. Valerie, som kände sig lycklig att må bättre, öfverlemnade sig, med hänryckning, till njutningen af den sköna aftonens behag; det var en vacker vårdag, som följt på flere dagars köld. En höp barn, som vi sågo på stranden, kastade blomsterqvastar i gondolen: grefvinnan älskar blommor med passion; hon gladde sig, som ett barn. Jag tyckte att hon, med sin oskyldiga glädje, återgaf mig något af min första barndoms sällhet. Imellertid gick månen stilla upp, och långa strimmor af dess bleka sken föllo på Valeries bleka kinder, genom fönstren i gondolen; hon låg; Marie höll hennes sköna fötter på sina knän: hennes hufvud stödde sig emot gondolens fönster; hon sjöng sakta en romans, och kärlekens ord, uttryckta af hennes

röst, harmonierade med vågorna, med årornes buller och med poppelträdens sus. O Ernst! hvad blef det af mig i denna stund? Huru förderflig är den icke för mig, denna Italiens förtrollande luft! Den dödar mig; den dödar hos mig ända till viljan för det goda. Hvar ären I, Skånes dimmor? kalla hafstränder, som sågen mig födas, sänden mig isade fläktar, att de må släcka den eld som förtär mig. Hvar är du, mina fäders gamla slott, der jag så ofta svor att vara äran trogen, der, i min svaga ungdom, mitt hjerta klappade för dygden, och lofvade en älskad mor att alltid lyda dess röst? Var det blott då jag kände mig född för denna dygd, från hvilken jag nu, på ett fegt sätt, viker? Ja, Ernst, jag måste dö, eller - - - Jag törs icke fullfölja; jag

törs icke utleta djupet af denna brottets afgrund. Hvarföre, hvarföre störtar mig allt i dess mörker? Hon, i synnerhet, hvarföre öfverlemnar hon mig till samvetsaggets och en olycklig kärleks tvådubbla plåga? Om jag ändå ett ögonblick i min lefnad kunde bli lycklig! Men nej, hon skall aldrig älska mig! Och jag är brottslig, och jag skall dö brottslig! Jag vet icke hvad jag skrifver; mitt hufvud förvirras mer och mer. Natten omger mig; luften är friskare, allt är lungt: hon sofver, och jag ensam vakar med mitt samvete! Denna gårdags afton har fullkomnat min undergång; hennes röst, hennes olycksfulla röst har rågat min olycka. Hvarföre sjunger hon så, om hon icke älskar? Hvar har hon tagit dessa ljud? Det är icke naturen allena som lär oss dem,

det är passionerna. Hon sjunger vanligen icke, hon har aldrig lärt att sjunga: men hennes själ har skapat åt henne en öm röst, ibland så melankoliskt öm - - - Olycklige! jag förebrår henne till och med denna känslöfullhet, utom hvilken hon icke vore annat än en vanlig qvinna, denna känslöfullhet, som ger henne aning om en belägenhet, den hon kanske är långt ifrån att känna. Men jag bör fullända min berättelse. Vi mötte grefven vid kanalens utlopp: blåsten hade ökat sig, och fartyget rörde sig tungt. Jag undrade öfver Valeries lugn. Grefven var förtjust att råka henne, och att se henne må bättre; men han sade oss att han fått en ledsam post, och han syntes tankfull. Jag hade redan funnit att grefvinnan då aldrig talte till honom. Hon satt vid min si-

da, hon närmade sig till mitt öra och sade: "Hvad jag är rädd! Det är förgäfves jag söker härda mig, för att göra min man till viljes; aldrig skall jag vänja mig vid sjön." Hon fattade, i det samma, min hand och lade den på sitt hjerta: "känn hur det slår," sade hon. Vanmäktig, utom mig, svarade jag intet; men jag förde, i min ordning, hennes hand till mitt hjerta, som klappade våldsamt. I samma ögonblick lyftades fartyget starkt af en våg; vädret blåste häftigt, och Valerie störtade sig i sin manns famn. Ack! huru väl kände jag icke då mitt intet, och allt hvad som åtskilde oss! Grefven, som endast tänkte på de allmänna affärerna, sysselsatte sig blott ett ögonblick med Valerie: han uppmuntrade henne, sade henne att hon var ett barn, och att, i mannaminne, in-

gen Bark förolyckats i kanalerna. Och imellertid var hon i hans famn, han andades hennes anda, hans hjerta slog mot hennes hjerta, och han förblef kall, kall som en klippta! Denna tanke väckte hos mig ett raseri, som jag ej kan beskrifva. Hvad! sade jag för mig sjelf, medan stormen, som rasar i mitt hjerta, hotar att förstöra mig, medan jag, med allt mitt blod, ville köpa en enda ömhetsbe-tygelse af henne, känner han icke sin lycka! Och du, Valerie, ett band, som du knöt i din barnsliga okunnighet, en pligt, dikterad af dina föräldrar, binder dig och tillsluter den himmel kärleken kunde skapa för dig! Ja, Valerie, du har ännu ingenting känt, då du icke känner annat än denna förening för hvilken jag fasar, än denna ljumma, matta känsla, som din man helgar.

åt allt det mäst förtjusande på jorden, och hvarmed han betalar det som han borde köpa, såsom jag skulle köpa det, om - - - Se der, Ernst, de olyckliga tankar, som göra mig till den eländigaste, den brottsligaste människa. Jag var så upprörd, så plågad - - - - Jag afskydde kärleken, grefven och mig sjelf, framför allt; och när barken lopp in i kanalen och nalkades stranden, begagnade jag ett ögonblick, då den var nära landet, och hoppade dit, utan att mer vela innesluta mina gruffliga känslor inom en gondols trånga rymd. Jag fastnade i grenarne af en buske, och såg med vällust blodet flyta ifrån mina sårade händer, som jag stötte mot törnena: ett slags obeskrifligt raseri beherrskade mig; deri blandade sig en viss vällust, och under det jag fördömde de karesser

Valerie gaf grefven, fann jag nöje deri att erinra mig dem; jag skapade äfven nya; min svartsjuka fordrade nya plågor: jag kände också att jag bröt de sista banden af dygd, då jag började hata grefven. Nå väl! Ernst, har jag sjunkit nog, är jag nog nedrig? Är detta den vän, som du upptog, din ungdoms följeslagare? Åtminstone döljer jag icke något för dig: om du fortfar att älska mig, så blir det ditt eget fel; jag är fri från allt ansvar. Svag, som insekten, hvilken man krossar, otacksam, släpande ett onyttigt lif, död för dygden, och med helfvetet i detta hjerta, der fordom allt lefde, som upplyfter menniskan, är jag en fasa för mig sjelf.

Farväl, Ernst, jag tror att jag icke mer kommer att skrifva dig till.

TRETTIONDE ÅTTONDE BREFV.

B r e n t a.

Jag har varit sjuk, Ernst, temmeligen sjuk, och det sedan mitt sista bref. Du har sett huru förvirradt mitt förnuft varit. Jag har sväfvat omkring som en landsstrykare, som flyr sig sjelf ännu mer än andra; jag har sväfvat omkring, utan ändamål, utan hvila, tillbragt nätterna ute på fria fället, dolt mig om dagen, flytt ljuset, och brunnit af en mer förtärande eld, än solens. Förr, då allt sof, störtade jag mig i böljor, upprörda som min själ; jag sökte de kallaste strömmar, de vildaste trakter, för att vara gömd för alla menniskor: men allt är här leende; allt är förskönadt af en lycklig natur; allt bringar till mitt hjerta känslan af hennes närvaro: jag ser

henne öfver allt; hon är mig så nära: ishafvet borde lägga sig emellan hennes så farliga behag och detta så svaga hjerta. Svaga! nej, nej, brottsliga bör jag säga.

Jag har varit mycket sjuk. Näternes kyla, mitt samvetes plågor, sömnlöshet, — hvad vet jag? allt har förstört min redan försvagade hälsa. Mitt bröst har haft känning deraf; jag har fått en feber, som läkarne kalla inflammatorisk. Huru hafva de icke begge vårdat mig! huru har icke grefven sänkt samvetets dolk i mitt hjerta! Jag vill resa; jag vill älska henne, långt härfån; jag vill dö, långt ifrån henne. Farväl!

TRETTIONDE NIONDE BREFV.

B r e n t a.

I dag har jag, för första gången, varit utom min kammare. Jag gick i grefvens kabinet; han skref, han blef mig icke varse. Min Fars porträtt, som är i samma rum, visade sig för mig; jag betraktade det länge; jag var mycket rörd; jag tyckte att hans drag voro lefvande af vänskap; att den känsla han hade för grefven, då han lät måla sig, andades deri; att han sjelf sade mig hvad jag var skyldig denna ädla vän, som ännu nyss visat mig så mycken ömhet. Jag erinrade mig de timmar han tillbragt vid min säng, hans oroliga blickar; hans bekymmer, hans begär att känna hela min själ och den grannliga fruktan, som icke tillät honom att fråga mig om min hem-

lighet; med ett ord, hans långvariga och beständiga godhet, som aldrig tröttnat; och jag tänkte att jag ännu skulle bedröfva honom, då jag sade att jag beslutit resa. Mina blickar vände sig ännu en gång mot porträttet. "O min Far! min Far! hvad din son är olycklig!" Dessa ord, som undfölla mig, som jag trodde mig hafva sagt sakta, hördes af grefven. Han steg hastigt upp och tryckte mig i sina armar "O min son!" sade han, "säg skall jag då alldrig få ert förtroende! Ni lider och ni döljer för mig era qual! Er far var icke sådan; han älskade mig nog, för att vara viss om min ömhet. Min bästa Gustaf! har ni intet ärft förmågan att tro på min vänskap? Det är i Er Fars namn, som älskade er så mycket, det är i hans namn jag besvär er: tala med mig." Jag

fattade hans händer med häftighet, jag tryckte dem emot mitt hjerta, och min röst, fångslad som min tunga, kunde icke framföra ett enda ljud, och mina dystra blickar voro fästade på golfvet. "Misshagar er denna bana?" Jag skakade på hufvudet, för att säga nej. Är det ett ungdoms fel, hvars hugkomst förföljer er, som hos er väcker samvets qual?" Jag ryste, och släppte hans händer, som jag dittills hållit. Han fixerade mig med oro: "Är det då ett ohjelpigt fel? Nej" sade han, i det han hämtade sig, "nej, Gustaf öfverdrifver en förseelse, som kanske ingen annan skulle märka. Nej," sade han, och lade handen på mitt hjerta, "detta hjerta är icke i stånd till något som förnedrar det. Ert hufvud är lifligt, er själ är passionerad; ni har någonting mjeltskyt,

som kommer från er Far, som ligger mer i ert blod än i er karakter. Gustaf! Gustaf! öppna er själ för mig! Jag tar till vittne den heliga vänskap, som ännu förenar mig med era föräldrar; om grafvens tystnad kunde brytas, skulle de icke sjelfva, af renare kärlek, söka förmå er att säga dem hvad som plågar er; de skulle icke sjelfva ha mer öfverseende med er." Han tryckte mig i sina armar. Hänförd af så mycken godhet, kunde jag icke längre emotstå honom; jag trodde mig höra min Far sjelf: jag kastade mig för hans fötter: förgäfves ville han upplyfta mig; jag tryckte hans knän, med ett slags ursinnighet. Jag hade beslutit att bekänna allt; jag sökte endast de första orden, för att i möjligaste korthet sammandra denna så förskräckande bekännelse. Detta tysta

ögonblick, sedan jag förut visat mig så hänförd, lät honom förmodligen finna huru mycket det kostade mig att tala. "Min vän," sade han, med en mild röst, som sökte skona mig, "om ni har lättare att tala med Valérie, så gör det, törhända tror ni er bli mindre upprörd i hennes närvaro; jag torde lifligare erinra er er far, och detta gör er försagd, emot er vilja; jag kan få veta af henne hvad som plågar er." Vid dessa ord tyckte jag att alla min själs förmögenheter drogo sig tillsammans inom mig sjelf; allt sade mig så tydligt: "Han vet alldeles icke sanningen; han skall icke gissa till något; jag måste först genomgå den plågan att finna honom oberedd på allt." Denna tanke krossade mig, med hela sin tyngd; och som jag icke mer visste huru jag skulle tala, eller huru jag

skulle ursäkta min tystnad, fällde jag mig ner på golfvvet, med ett slags känslolöshet, likasom jag velat säga grefven: "Lemna mig; det är allt hvad jag mer kan begära." Grefven upplyftade mig, med ett lugn, som gjorde mig ondt; det undföll mig icke, midt under min förvirring. "För Guds skuld," sade jag, efter ett ögonblicks tystnad, "fördöm mig icke, tro att jag vet värdera er: ni skall en dag få veta allt, och kanske," tillade jag, under det jag, med mera mod, fästade mina blickar på honom, "kanske är den dagen icke långt borta, då jag skall äga styrka att tala med er. Det skall bli någonting rörande" fortfor jag, suckande, "och ni skall förlåta mig allt. Tillåt mig, under tiden," och jag såg på min fars porträtt, för att stödja mig vid dess förord, "tillåt

mig att be er om något, hvaraf
 mitt lugn beror: lätt mig resa till
 Pisa; läkarne hafva gett mig det rå-
 det; jag skall derifrån skriva er
 till." — "Obegripeliga yngling!"
 sade grefven, "det är mig omöjligt
 att bli ond på er, och likväl, hvad
 är det som kan ursäkta er tystnad,
 då ni känner hela min ömhet för
 er? Men jag vill icke oroa er mer;
 res, sedan ni återfått några krafter,
 och framför allt, bjud till att vinna
 mera lugn." Han omfamnade mig
 - - - och vi blefvo afbrutna.

FYRATIONDE BREFVET.

Nära vid Connegliano, d.

Jag har tillbragt några dagar al-
 lena, helt allena, emedan jag velat
 undvika att visa mig för grefven;

jag har gjort en resa i trakten här omkring; och jag skrifver dig till, från en liten by, nära till Connegliano, ett förtjusande ställe, men hvars romantiska läge är alltför leende för mig; jag söker bergstrakter; deras enslighet passar mig bättre.

Ernst, har du någonsin hört dessa underjordiska källor, hvilkas dofva och sorgliga ljud förlorar sig vid verksamhetens rörelse, utan att märkas; men om aftonen, när den förbigående vandringsmannen, trötad, hvilat sig, innan han fortsätter den återstående delen af vägen, och samlar sina tankar, lika som lyssnar till naturen, öfverraskas han deraf, fäster sin tanke dervid och försänkes i djupa drömmar.

Jag är lik dessa dolda och obekanta källor, som icke släcka någons törst, och väcka endast ängslan; jag bär inom mig ett ämne som förtär mig, och man går vid min sida, utan att förstå mig, och jag är icke duglig till något, Ernst.

Hvar är hon, den tid, då mitt hjerta, ännu yngre än min inbildning, liknade poeterna, som, inom en liten rymd, se en hel verld; då ett eko inom mig besvarade hvarje röst, som lät höra sig; då det fanns någonting hos mig som kunde fylla så många dagars tomhet? Lifvet syntes mig som ett blomster, hvaraf en skön frukt långsamt alstrades; och nu tycker jag att hvarje dag faller bakom mig, såsom löfven falla vid höstens slut. Allt har bleknat omkring mig; och

min framtids år hopas, som klippor, på hvarandra, utan att hoppets och inbildningens vingar hjälpa mig der- öfver. Hvad! genom en enda rörelse, genom en enda stöt, har jag då uttömt hela min varelse? Man säger att mennisko-hjertat är så föränderligt, att den ena böjelsen bannlyses af den andra, att knappt en passion uppstår, innan den redan ser sin rival följa sig. Är jag då bättre, eller är jag blott annorlunda? Jag har sett så många flyktiga smärtor, att jag ofta sagt, för mig sjelf: "Våra smärtor äro teknade i sanden, och vårens vind finner icke mer höstens spår." Det gifves, skulle jag nu säga, skulle jag nästan tro, mer utmärkta själar, som äro mer i stånd att kasta sig helt och hållet i en enda tanke; de hafva den särskilta rättigheten att

och jag ständigt och

vara både mer lyckliga och mer erländiga. Men beundra, Ernst, den Försyn, som lemnar dem långa, outplånliga minnen af deras sällhet och låter dem sjelfva i stormen försvinna.

Och äfven jag, Ernst, äfven jag, ett barn af stormen, skall i stormen försvinna; jag känner det; en aning, som jag anser såsom en vän, säger mig det; jag kände det i går, under min promenad, då jag, med stora steg, gick långs med ett brådjud. Jag betraktade de med rötterna uppryckta träden, de rullande stenarne, och vattnet som, utan ro, störtade sig öfver klipporna: jag såg ett mandelträd, som syntes likasom landsförvist, midt i denna vilda natur; likväl hade det burit blommor, som blåsten jagade, hvar efter annan, ned i brådjudet; och jag stannade och be-

traktade denna bild af förödelsen, utan att röna något sorgligt intryck; jag föll i en djup känslolöshet; och jag såg, då jag vaknade, att jag sjelf hade afklädt flere grenar af det unga mandelträdet och kastat en stor del af dess blommor i brådjupet.

Ernst, det är icke godt att människan är allena. Sublima sanning, huru väl känner dig ej mitt hjerta! Hvad jag, i mitt elände och min sorgsna enslighet, begrundar dessa ord! Huru jag, i tanken, ställer henne invid mig, icke såsom min följeslagerska genom lifvet, det vore för mycken lycksalighet, men såsom hon, någon gång, skulle komma till mig, för att hjälpa mig att lefva och att modigt återfatta bördan af dessa tomma och trånfulla dagar!

Jag har ofta trott att människan gick igenom kärleken, såsom genom sina ungdoms år, att hon glömde den, såsom man glömmer en högtid, och att en annan kärlek, den för äregirigheten, som man ger namn af äran, skulle inta hela själen. Och äfven jag, jag har någon gång drömt om äran, i dessa sköna år, då min sömn icke stördes af smärtans och bekymrets dagar, och då mina drömmar voro så ljufva: jag föreställte mig äran, såsom kärleken, växande af allt hvad som är skönt, och bärande inom sig allt hvad som är stort. Den, hvarom jag drömde, sysselsatte sig med allas sällhet, såsom kärleken sysselsätter sig med ett enda föremål; hon sökte att röra, utan att tänka uppå att förvåna; hon var dygd för den som bar henne i sitt hjerta, innan människorna kallade henne ära

och händelserna befrämjade hennes sköna förslag. Men hvad har äran gemensamt med hopens lilla äreglighet, med detta usla anspråk att tro sig om något, efter man rör sig? Så få blefvo bestämda att framträda för menskligheten, att lefva i Sekler, att följa deras bana, såsom deras skugga, och tvinga alla blickar att vördnadsfullt sänka sig! Det gifves en dold, men ljuf ära, hvarom ingen talar; mitt hjerta har klappat för henne tusende sinom tusende gånger; hon bemäktigade sig alla mina dagar, hon gjorde af dem en präktig lefnadslängd; jag skapade mig ett landställe, jag ägde en vän; jag älskade icke blott dygden, jag älskade äfven människorna. Allt är förbi; jag kan icke mer något, hvarken för mig sjelf, eller för andra.

Jag känner det; det är jag sjelf, som kastat mig på den klippa, mot hvilken jag blifvit krossad. Jag erinrar mig dessa dagar, då jag anade mitt öde, och då den vän, vi alla bära inom oss, varnade mig för faran. Det var då jag hade bördt fly, och som jag stannade qvar; jag kände att jag icke borde älska henne, men jag ville försöka kärleken, såsom barnen, utan minne och utan förutseende, försöka lifvet och tänka endast på att njuta; jag kände att hennes blick, att hennes röst, att hennes själ, framför allt, var förgift för mig, men jag ville smaka deraf, och upphöra när det vore tid. Obetänksamme! det var icke mera tid! Och likväl, Ernst, är den kärlek jag känner, stor som den sanna äran, den skulle dana mig för henne; för en enda af dess njutningar, ville jag

försaka världens tron: den utgör den sanna lycksaligheten, som de blinda människorna, under tusende skepnader, förfölja; den lefver med dygden; den är skön som hon, men den är dess ungdom; och de, som, genom en sällsynt förening af omständigheter, se sina dagar förflyta i en sådan kärlek, böra vara de bästa människor.

Ernst, jag tror du icke förstår något af detta bref: jag låter mina tankar sväfvä hit och dit; jag sammanblandar det förflutna och det närvarande; mina idéer äro såsom ett gammalt arf-gods, som man måste ställa i ordning. Men jag skall icke mer ställa något i ordning; jag skall öfverlemna mitt lif till min himmelske Fader; jag skall säga honom: "Förlåt, o min Gud! att jag icke nytt-

jade det bättre; skänk mig den fred, som jag icke kunnat vinna på jorden. Min Far! Du som är sjelfva godheten, gif mig en droppa ur den rena, gudomliga lycksalighets ocean, Du bär i Dina händer; återkalla från mitt hjerta oron och stormen af den passion som plågar mig, såsom Du, med ett ord, återkallade stormen, som upprörde hafvet. Men lemna mig, o min Gud! minnet af Valerïe, såsom vandraren ser, genom af-tonens dimma, de träd och den källa och det hus, der han började lifvet, och hvarifrån hans villsamma steg och hans bekymmerfulla dagar, aflägsnade honom."

FYRATIONDE FÖRSTA BREFV.

Brenta.

Jag är här tillbaka, sedan tvenne dagar; jag har återsett dem begge. Mitt beslut är taget, det är oåterkalleligt: jag skall resa; jag är för mycket olycklig. Han dömmar mig orätt, han anser mig otacksam; han kan icke stiga ned i mitt hjerta och der läsa mina plågor; han kan ej begripa mig, då han icke ser hos mig annat än beständiga motstängelser. Smärtan i mitt ansigte, ledsnaden vid lifvet, som han alltför väl blifvit varse hos mig, allt bringar honom på den tron att jag beherrsкас af en dyster, kanske hatfull karakter. Det är förgäfves han sökt återföra mig till sällheten; utseendet är alltid emot mig: jag förkastar hvart och ett medel han erbjuder mig.

till förströelse, och alldrig svarar jag mot hans ömhet, med mitt förtroende. Jag ser att jag bedröfvar Valerie, att min belägenhet smärtar henne. Jag måste då lemna dem! Kärleken och vänskapen förskjuta mig gemensamt; jag förolämpar dem begge. Skall jag då alldrig bli rättfärdigad? Ack! jag skulle dö nöjd, om Valerie, en enda gång, göt en medlidandets tår och sade: "Han älskade mig för mycket, för sitt lugn!" — Ja, en gång, är det icke så, Ernst, när jag ej mer är till, skall hon få veta det? — Han skall också få veta att jag älskade henne; att vänskapen icke fann mig otacksam. — En gång skall allt bli upptäckt, när jag nedstigit i lugnets hemvist — dit, hvarifrån fasan talar till andra; men der den som inger henne lemnat bakom sig passionerna och smärtan —

Blif icke rädd, Ernst, aldrig skall jag bära hand på mitt lif; aldrig skall jag fortörna den varelse, som räknat mina dagar och skänkte mig så länge en ren sällhet. O min vän! jag är väl brottslig, som öfverlemnadt mig sjelf till en passion, som borde förstöra mig! Men jag skall åtminstone dö med kärlek för dygden och den heliga sanningen; jag skall icke anklaga himmelen för mina olyckor, som så många af mina likar gjort; jag skall, utan att beklaga mig, lida den smärta jag sjelf beredt mig, och som jag älskar, oaktadt den dödar mig; jag skall lida, men sedan skall jag sofva. Jag skall framstå, vid den Eviges röst, belastad med många brott, men icke brännmärkt af ett sjelfmord. Jag skall icke förskräcka er, älskade och dygdiga varelser, o mina föräldrar! I som gö-

ten på min vagga glädjens tårar; jag skall icke förskräcka er med den grufliga tanken, att jag försköt långt ifrån mig den sköna gåfvan af lifvet, som Gud tillät er göra mig, och som I så troget ännu mer förskönat med oskyldiga nöjen, med förträffliga lärror, med stora förhoppningar. Jag välsignar er för det I inplantat i mitt hjerta den heliga religion, som jag älskat i lyckan, som olyckan gjort ännu mer nödvändig för mig, som ger mig mod att lida. På den kalla stranden af ett förflutet lif, vid gränsen af den dystra stig, som hvar och en måste beträda, hvad återstår väl för den som ingenting trott? Förgäfves vänder sig hans blick på det förflutna, han kan icke mer begynna det å nyo; han har icke heller dessa hoppets undransvärda vingar, som bära honom mot

det tillkommande; och de största, de mäst tröstande tankar söfva honom ej vid grafvens brädd.

FYRATIONDE ANDRA BREFVET.

B r e n t a .

Jag har tillbragt en gruflig af-
ton! Knappt äger jag styrka att an-
das. Jag kan likväl icke bli stilla;
hela min blod är i gäsning; jag må-
ste skrifva dig till. — Jag sade hen-
ne att jag skulle resa; det rörde hen-
ne mycket, ganska mycket, Ernst.
Vi åto middag allena, såvida gref-
ven var bortrest. Jag kände mig
mer illamående, än vanligt; hon
märkte det, hon fann att jag var så
blek! Hon oroar sig öfver en ho-
sta, som jag har, sedan någon tid

tillbaka, och som jag anser för en följd af min sista sjukdom. Jag fick deraf anledning att säga henne, det baden i Pisa voro mig nödvändiga; man har verkligen rådt mig att nyttja dem. Hon såg på mig med deltagande. "Hvad skall ni göra i Pisa?" frågade hon. "Ni blir der allena, helt allena; och ni vet huru mycket ni redan öfverlemnar er till en enslighet, som icke kan annat, än vara er farlig." Vi hade stigit upp ifrån bordet, och jag gick med henne i salongen. "Res icke, Gustaf," sade hon, "ni är för mycket sjuk, att kunna vara ensam; ni behöfver vänskap, och hvar skall ni finna den, mer än här." Medan hon sade detta, såg jag tårar i hennes ögon; jag höll händerna för mitt ansigte, och ville dölja den djupa rörelse hennes ord väckte hos

mig. "Är icke det så," upprepade hon, "ni reser icke?" Jag såg på henne. "Om ni visste huru olycklig, huru brottslig jag är," tillade jag med låg röst, "skulle ni icke öfvertala mig att bli qvar!" För första gången läste jag förlägenhet i hennes ögon; jag tyckte jag såg henne rodna. "Res då", sade hon, med bevekt röst; "men blif åter herre öfver er sjelf, jaga ur er själ den olyckliga" - - Hon stannade. "Kom sedan tillbaka, Gustaf, och njut den lycka er framtid lofvar er. — Lycka! sade jag, det ges icke mer någon för mig!" Jag gick med stora steg: den oro jag kände, den gruffliga tanken att lemna henne, kanske för alltid, störde mitt förnuft; jag måste hafva skrämt henne. Fruktade hon en bekännelse, som hon ändteligen kunde gissa till? Hon steg upp; hon ringde: jag

satte mig vid fönstret, på det kammartjenaren, som kom in, icke skulle se mig. Hon frågade med förändrad röst: "hvar är Mari? säg henne att hon hämtar hit sitt arbete och sybågen; vi skola arbeta tillsammans. Ni skall läsa något för mig, Gustaf." Jag svarade intet. "Gustaf," upprepade hon, sedan kammartjenaren gått ut, "var lugnare. — Jag är det fullkomligt," svarade jag, under det jag gjorde våld på min röst, och gick emot henne. Hon gaf till ett rop. "Hvad fattas er, Gustaf? blod!" och hennes förskräckelse hindrade henne att tala. Min panna blödde verkligen. Jag hade blifvit så upprörd deröfver att hon ropade Mari, så plågad af detta slags misstroende, att jag sårat mig, då jag häftigt lutade mitt hufvud mot fönstret, medan hon gaf denna befallning. "Er

blekhet, era blickar, er röst, allt är sänderslitande. O Gustaf! o min bästa vän!" sade hon, i det hon tryckte sin näsduk emot min panna, och fattade mina händer, "skräm mig icke så. — Visa mig då icke mer detta - - - (jag tordes icke säga misstroende, jag tordes icke tillstå för mig sjelf att hon gissat till min belägenhet) denna köld, skulle jag säga. Valerie! besinna att jag lemnar er, och det för alltid. — Hvarifrån får ni dessa olyckliga tankar? — Härifrån," sade jag, och pekade på mitt hjerta; "de bedraga mig ej: neka mig då icke ännu några ögonblick." Och jag föll på knä för henne: jag omfamnade hennes fötter: hon lutade sig ned och grefvens porträtt föll ur hennes barn. . . . Jag vet icke mer hvad som tilldrog sig med mig: den häftiga sinnes oro

jag rönt hade gjort mitt sår blödande; och den grufliga rörelse jag kände i detta ögonblick, då jag kanske ämnade säga, att jag älskade henne, gjorde mig vanmäktig. Då jag åter kom mig före, såg jag grefvinnan och Mari sysselsatta omkring mig; de låto mig lukta på salt; de hade icke vågat ropa någon. Mitt hufvud stöddes mot en stol som de hade kullstjelpt; Valerie, på knä framför mig, höll på min panna sin näsduk, fuktad med eau de Cologne, och min ena hand låg i hennes. Jag betraktade henne stirrande, till dess hennes tårar, som föllo på mig, bragte mig ur detta tillstånd. Jag steg upp, jag ville tilltala henne; hon besvor mig att tåga: hon lade sin hand på min mun, satte sig i en länstol och tog sin plats vid min sida. "Valerie!" sade jag, och ville tacka.

henne för sin omsorg om mig, som jag började förstå, ty jag erinrade mig då, att jag hade mått illa. Hon gaf mig tecken att vara tyst. "Om ni talar," sade hon, "så måste jag lemna er." Jag lofvade henne att lyda. Hon räckte mig handen, med en änglalik blick af godhet och medlidande; och som hon såg att jag ville tala, tillade hon: "Jag fordrar o-vilkorligt att ni icke säger något, att ni stillar er." Hon satte sig vid klaveret, och sjöng en aria, ur en opera af Bianchi, hvaraf orden, i öfversättning från Italienskan, lyda ungefär så här: "Återgif, återgif hans själ sitt lugn; hans hjerta är rent, men det är förvilladt." Jag hörde tårar i hennes röst, om man så får uttrycka sig. Sluteligen hänfördes hon af sin gråt och lutade sitt hufvud ned mot län-

stolen. Jag hade stigit upp, och i stället att med hänryckning visa henne huru berusad jag var, då jag trodde att hon förstått mig, och att hon beklagade mig, återhölls jag af en helig rysning, som hennes smärta väckte hos mig. Om hon förebrådde sig sin starka känslfullhet, om hon, plågad af ett alltför lifligt medlidande, led mer än någon annan qvinna, skulle jag gå att hölja hennes lefnad med smärta och förebråelser? - - Men snart åter, hänförd af min passions våldsamhet, glömde jag allt, samlade jag hela min öfriga framtid, i det korta och förtjusande ögonblick, då jag skulle säga henne: "Jag älskar dig, Valerie; jag dör, för att straffa mig derföre!" och jag kastade mig ned för hennes fötter, som jag konvulsigt omfamnade. Hon såg på mig med en min

som bragte mig att rysa, med en min, som qvarhöll, på mina läppar, min brottsliga bekännelse. "Stig upp," sade hon, "Gustaf, eller tvingar ni mig att lemna er. — Nej, nej, ropade jag, ni skall icke lemna mig! Se på mig, Valerie! se dessa släckta blickar, denna olycksfulla blekhet, detta nedtryckta bröst, der döden redan herrskar, och förskjut mig sedan, utan medlidande; till slut öfver mig denna graf, dit jag redan till hälften nedstigit! Ni skall ändå höra min sista suck; öfverallt, Valerie, skall den förfölja er. — Hvad vill ni då jag skall göra?" sade hon, och vred sina händer. "Min vänskap uträttar icke något; mitt medlidande kan icke ge er lugn; er obetänksamma yra plågar, förskräcker, söndersliter mig - - - Jag känner, ja, jag känner att jag icke

bör äga förtroende af en passion.”---
 Hon hejdade sig. “Gustaf” sade hon,
 med en ton af obeskriflig godhet,
 “det var icke mig ni hade bordt väl-
 ja till er förtrogna; det var honom,
 honom den aktningsvärda mannen,
 som här på jorden innehar en fars
 ställe. Hvarföre har ni hindrat mig
 att tala med honom? Kan ni fruk-
 ta honom?” Hon framtog hans por-
 trätt. “Betrakta det, tag det, Gus-
 taf! det är omöjligt att icke dessa
 drag, som tillhöra dygden, skola
 lugna er själ.” Jag sköt ifrån mig
 porträttet. “Jag är ovärdig hans
 medlidande!” Jag såg på henne; i
 min själ var döden: mitt förnuft ha-
 de endast återkommit, för att visa
 mig att Valerie icke hade förstått
 mig, eller icke ville förstå mig; och
 de bittraste känslor upprörde mig.
 “Se icke så på mig, Gustaf, min

bror, min vän!" Dessa ljufva namn frälsade mig. Jag låg alltjemt för hennes fötter; jag dolde mitt hufvud i hennes klädning, och jag gret bitert. Hon ropade mig sakta; hennes ögon voro fulla af tårar; hennes blickar vändes mot himmelen; hennes långa hår hade lossnat och föll ned på hennes knän. "Valerie!" sade jag, "ännu ett enda ögonblick! Det är i Adolfs namn, i hans namn, som jag så ofta begråtit med er (vid dessa ord runno hennes tårar) som jag ber er att höra min bön." Hon gjorde ett tecken, såsom för att säga ja. "Nå väl! föreställ er, ett ögonblick, att ni är det fruntimmer jag älskar - - - som jag älskar så, att intet språk kan uttrycka det. - - - Hon besvarar ej min kärlek; ni behöfver då icke göra er någon skrupel - - - Jag skall icke säga er nå-

got ; jag skall uppskrifva hennes namn för er räkning och efter min död skall man lemna er detta namn, som icke går ur mitt hjerta, så länge jag lefver. Valerie, lofva mig, om mitt eviga lugn är er kärt, att någon gång tänka på detta ögonblick, och att nämna mig, då jag ej mer är till, för henne för hvilken jag dör, att utverka min förlåtelse, att gjuta en tår på min graf. . . . Ännu ett ögonblick, Valerie; det är kanske för sista gången i min lefnad jag talar med er." — Denna grufliga tanke isade mitt blod; mitt hufvud föll på hennes knän. En dödssvett, som flöt från min panna, blandade sig med mina bittra tårar; men jag njöt en hemlig vällust, då jag kände hennes hår emotta dessa tårar, och hennes egna falla på mitt hufvud; hon tryckte det med sina

händer och upplyftade det sedan. "Gustaf," sade hon, med högtidlig ton, "jag lofvar er att alldrig glömma denna stund: men ni, lofva ni mig också att icke mer tala för mig om denna passion, att icke mer visa mig denna obetänksamma yra, att segra öfver er sjelf, att skona er hälsa, att bevara ert lif, som icke tillhör er, och som ni är skyldig dygden och era vänner." Hennes röst blef vekare, hon räckte mig sina händer och fortfor: "Valerie skall alltid bli er syster, er vän. Ja, Gustaf, ni skall ännu länge njuta den sällhet, som Adolfs mor så innerligt önskar er." Hon upplyftade sina händer, jemte mina, mot himmeln, och uppsände dit den mest rörande blick. "Ni är en engel!" sade jag, med hjertat sönderslitit af

smärta, under det jag gaf vika för hennes välde, som befallte mig synas lugn, "öfvergif mig alldrig!" Hon ville uppfästa sitt hår. "Tänk, någon gång," sade jag, och ihopknäppte mina händer, "tänk, då ni rör vid detta hår, på den olyckliga Gustafs bittra tårar!" — Hon suckade djupt. Hon hade gått till fönstret; hon öppnade det. Dagen sjönk. Utan att säga hvarandra något, sväfvade våra blickar länge omkring på molnen, som jagades af blåsten, och som följde efter hvarandra, lika de stormande känslor, som, denna dag, följt på hvarandra, i min själ. Det var kallt; blåsten som kom från de snöbetäckta bergen, hven häftigt; den skakade träden, framför fönstret, och deras blad föllo ned invid oss. Jag ryste; en melankolisk hugkomst förde min

tanke till blommorna på kyrkogården, som betäckte Valerie, och på dessa blad, som bebådade hösten och föllo vid min lefnads afton. Denna dag var den sista jag tillbragte hos henne; jag hade beslutit att resa; jag kände det: jag hade för alltid tagit afsked af henne --- och af sällheten! Jag undrade att jag var så lugn: ingenting oroade mig mer; lifvet och dess förhoppningar lågo bakom mig; allt var slutadt; men jag förde med mig till det nya fädernesland, som jag snart skulle bebo, Valeries ömma tillgifvenhet; hon var min syster, min bästa vän här nere; jag var viss derpå. Förlåt, Ernst, förlåt! Himlen gaf qvinnan, för att hålla henne skadeslös för mannens orättvisa, förmågan att älska

bättre. Jag hade icke sårat hennes grannlagenhet ; jag hade icke en gång någonsin åstundat att hon skulle tillhöra mig. Om, hänförd af en våldsam passion, jag, ett ögonblick, var nära att yppa den för henne, skedde det väl med minsta tanke att hon kunde besvara den? Hade jag icke äfven, med undantag af några få ögonblicks yra, som ej berodde af min vilja, alltid känt att grefven var mer förtjent af henne? Hade jag någonsin missunnat henne åt denna vän? Dessa voro mina reflexioner, och om jag ej, före denna afton; så väl hade känt nödvändigheten att aflägsna mig från henne, om mitt beslut icke grundat sig på en så helig pligts befallning tror jag att jag hade stannat qvar, så lugn och undergifven kände jag mig, så långt var jag

ifrån dessa stormande rörelser, som hade gjort mig så olycklig!

Valerie bröt omsider tystnaden. "Ni skrifver oss till; vi skola få veta allt hvad ni gör; ni skall också noga vårda er hälsa; är det icke så, Gustaf?" och hon lade sin hand på min arm. Marie gick förbi fönstret och sade åt grefvinnan: "det är bra kallt; ni är för tunt klädd, min fru!" I detsamma gaf hon henne en bukett orange-blommor: Valerie delade den, hon gaf mig hälften och suckade. "Ingen," sade hon, "skall härefter, som ni, sköta blommorna på Lido; det blir bra ledsammt för mig att fara dit allena." Hennes röst förändrades; hon steg hastigt upp, och gick till sin kamardörr; jag följde henne: hon räckte mig handen; jag rörde den med

mina läppar. — Farväl, Valerie! Farväl, för mycket lång tid! — — — O Valerie! ännu en blick, en enda, eller tror jag, att jag alldrig mer ser er åter!” En vidskeplig ångest följde mig verkligen. Hon betraktade mig, och jag såg de tårar hon hade sökt dölja för mig; hon bjöd till att småle. “Farväl, Gustaf, farväl! jag tar icke afsked af er; jag har ännu tusende saker att säga er.”

Hon drog igen dörren, och slagen af dess buller, likasom världen blifvit till intet gjord, föll jag i en länstol. Jag vet icke huru länge jag förblef i detta tillstånd: först vid en pendyls förnyade slag, som förkunnade mig att det var sent, steg jag upp; ett djupt mörker omgaf mig. Jag hade icke lidit mer än i första ögonblicket då dörren

tillslöts. Jag vaknade, som ur en dröm, jag kände mig trött, jag gick ned på gården, för att komma i i min kammare. Vid förbigåendet såg jag ljus i vagnslidret, och en gosse, som tvättade ett åkdon; han hvislade helt lugnt, medan han arbetade. Jag stannade, och betraktade honom. Det var min vagn, som man dithämtat. Mitt hjerta klappade; mitt lugn och min känslolöshet försvunno på en gång: jag understöddes icke mer af Valeries åsyn. Den olyckligaste kärlek är, i det älskade föremålets närvaro, mindre olycklig; den omges af närvarelsens trollkraft; dess lidande har sitt behag, det ses. Men då öfverväldigades jag af skilsmässans hela smärta; jag kände mig vanmäktig vid åsynen af denna vagn, som skulle föra mig långt ifrån henne!

till och med menniskan, som hvisslade så lugnt, plågade mig; jag afundades hans lugn; jag tyckte att han smädade den grusliga smärta, som skakade mig. Jag sprang på min kammare; jag kastade mig ned, stötte mitt hufvud mot golvet, och upprepade, suckande, Valeries namn. "Ack!" sade jag för mig sjelf, "hon skall då aldrig mer höra mig!" Erik, den gamla Erik, kom in. Det var icke första gången han såg mig i detta våldsamma tillstånd: han knotade på mig. Jag låtsade kasta mig på min säng, för att bli af med honom; jag tillbragte flere timmar i den häftigaste oro, och jag beslöt att skriva dig till. Jag återfann, i mitt hufvud, alla denna dagens smärtande uppträden; det gaf mig lugn: det är så ljuft att åtminstone ha en föreställning om den oro som

förstör oss! Och när jag tänker att min Ernst, den bästa bland vänner, den känslofullaste bland människor, skall beklaga mig, ber jag himmelen belöna honom, för den tröst denna tanke gjuter i mitt förkrossade hjerta.

Klockan 5 om morgonen.

Jag har sett henne, Ernst, ännu en gång har jag sett henne, genom den besynnerligaste tillfällighet, sjelfva denna natt! Du begriper det ej, är det icke så? — Sedan jag slutat att skrifva dig till, lagade jag allt i ordning som återstod för min resa. Jag hade bestämt en liten skänk åt Marie och åt några andra af husfolket; jag hade förseglat ett bref till grefven, ett mycket rörande bref,

hvari jag bad honom om tillgift för allt hvad jag kunnat fela emot honom; jag bad honom förlåta min hastiga afresa; jag sade honom, att jag hoppades en dag kunna rättfärdiga mig i hans ögon för alla de besynnerligheter, hvartill jag, efter utseendet, gjort mig skyldig; jag besvor honom att alltid älska mig och försäkrade att jag, utom hans vänskap, vore högst eländig. Slutligen, sedan jag ställt allt i ordning, hade jag satt mig, fullklädd, på en stol, under väntan och fruktan på timmen till min afresa, den jag ansåg såsom enda slutet af mina plågor. Jag var uti detta grufliga tillstånd af ängslan och ångest, som icke låter beskrifva sig, då jag, i ett af fönstren midt emot mig, såg ett så starkt sken, att jag befarade någon ovanlig orsak dertill. Detta

fönster hörde till en kammare, som beboddes af en ung Italienska, hvilken nyligen kommit i huset, och som låg der, för att vara till hands hos Valerie, hvars sängkammare endast genom ett kabinet var skild från hennes rum. Jag sprang, jag flög öfver gården, uppför trappan; allt sof ännu: Jag stötte upp dörren; jag såg den unga Giovanna, fullklädd, insomnad vid ett bord tätt intill sängen, hvars gardiner stodo i låga. Hon vaknade icke, hon sof, såsom man sofver vid sexton år, då man ännu icke genomgått någon olycklig passion. Jag öppnade fönstren, för att drifva ut röken; jag nedref gardinerna: lyckligtvis hade Valerie badat i samma kammare; jag släckte elden med badvattnet, så tyst som möjligt var. Jag fruktade att Giovanna skulle

vakna och gifva till ett rop, som kunda höras af grefvinnan: jag väckte henne derföre sakta, och visade henne följdén af sin oförsigtighet. Hon begynte gråta och sade, att hon först för ett ögonblick sedan somnat, att hon hade skrivit till sin mor och derefter ställt ljuset nära till sängen, för att lägga sig, och att hon ännu icke begrep huru hon somnat vid bordet. Medan hon talade fortfor jag att släcka elden, som redan sträckt sig till madrasserna, och sedan jag hunnit till slut dermed gick jag in i det lilla kabinettet, för att se om icke röken trängt sig dit. Knappt hade jag satt foten inom kabinettet, förr än ett oemotståndeligt begär att ännu ett ögonblick se Valerie bemäktigade sig min själ: jag såg hennes dörr half öppen. "Hon sofver,"

sade jag för mig sjelf, "ingen får veta det, om Giovanna blir i okunnighet derom. Jag skall ännu en gång se henne; jag skall stadna vid dörren till Helgedomen, som jag vördar, såsom Valeries själ." Det fordrades blott en förevändning att för några ögonblick aflägsna den unga Italienskan; jag fann den. Jag nalkades darrande kabinettet; jag stannade, förskräckt af den grusliga tanken, att Valerie kunde vakna. Jag ville vända tillbaka - - - - men mitt begär att se henne var så häftigt! - - - - "Jag lemnar henne kanske för alltid! Ack! jag vill ännu en gång säga henne, att det är henne jag älskar! Om Valerie blir mig varse, skall jag icke uthärda hennes vrede, jag skall sänka en dolk i mitt hjerta." Mitt förvirrade hufvud framställde för mig oredigt både

detta brott och hennes bild : jag smög mig i kammaren ; den var tillräckligt upplyst af en nattlampa, för att låta mig se Valerie sofvande : blygsamheten vakade ännu hos henne ; hon var höljd af ett hvitt täcke, rent som hennes själ. Jag betraktade med hänryckning hennes förtjusande ansigtsdrag ; hennes hufvud var vänt mot den sidan der jag stod ; men jag såg henne blott mindre tydligt. Jag bad henne om tillgift för mitt brott ; jag tilltalade henne med kärlekens ömmaste språk. En dröm tycktes oroa henne. Hvad blef det af mig ! o förtjusande ögonblick ! Huru berusade du mig icke ! --- Hon utsade --- Gustaf ! --- Jag framstörtade mot sängen ; golfmattan hindrade mina osäkra steg att höras. Jag gick att hölja hennes sköna fötter med kyssar , att falla på knä ,

framför denna säng, som förvillade mitt förnuft, då hon, i det samma, nämde ett annat ord, som skall sluta mitt öde--- Hon sade med sorglig röst, --- döden! --- och vände sig åt andra sidan. "Döden!" upprepade jag; "ack! ja, endast döden är mig öfrig! Du drömmer om mitt öde, Valerie!" sade jag, med låg röst, och lade mig sakta på knä, "emottag mitt sista farväl; tänk på mig; kom, någon gång, ihog den olycklige Gustaf, och säg honom, hälst i dina drömmar, att han icke är dig likgiltig!" Jag såg icke hennes ansigte; hennes ena hand låg utom sängen; jag rörde den lätt med mina läppar, och kände dervid tillika hennes vigningsring. "Och äfven du, du som skiljer mig ifrån henne, för evigt, jag ger dig fredens kyss; jag välsignar dig,

ehuru du öppnar min graf." Och mina tårar föllo på hennes hand. "Du förenar henne med den man, som jag ej skall upphöra att älska, som gör henne lycklig; jag välsignar dig, säger jag." Och jag steg upp, lugnare efter denna strid. "Ännu en blick, Valerie, en blick på dig! Må jag ännu en gång trycka din bild i mitt hjerta! Må jag föra med mig det ljufva minnet af ditt lugn och din oskuldsfulla sömn, för att uppmuntras till dygden, då jag skall lefva, långt ifrån dig!"

Jag fattade nattlampan; jag gick till sängen. O milda och himmelska bild af oskuld och lugn! Hennes hand låg alltjemt utom sängen; den andra hade hon under sitt kindben, såsom barnen då de sof-

va! detta kindben var rödt, men
 det andra, åt min sida, blekt, en
 sinnebild af drömmen, hvars ena
 hälft förekom mig så ljuf, medan
 den andra var så dyster. Hennes
 täcke höljde henne ända upp till
 halsen, och hennes former, rena
 som hennes själ, förrådde sig, som
 den, endast flyktigt ur blygsamhe-
 tens slöja. O Valerie! huru växer
 ej kärleken genom de magiska band,
 hvarmed oskulden och den sedliga
 renheten fästa henne! Alldrig hade
 den mest förförande oordning så
 verkat på mig! . . . alldrig hade
 den uppfyllt hela mitt väsende med
 en så ljuf vällust! Hvad jag afgu-
 dade dig! Hvad jag gerna hade
 dött för en enda kyss af dina kys-
 ka läppar, som tycktes försmäkta!
 Ja, du syntes sorgsen, min Valerie,
 och det ökade blott min yrsla . . .

Jag kunde skilja mig ifrån dig ---
 jag vördade dig, Valerie! Håll mig
 räkning för detta sublima mod; det
 utplånar alla mina fel!

Snart tyckte jag mig höra den
 unga Italienskans gång, jag gick
 henne till mötes; jag störtade mig
 ut på gården, i trädgården, och sök-
 te att andas, att få lugn. Det bör-
 jade dagas; morgonens friska vind
 blåste; en guld-rand lyste långs åt
 horisonten i öster och bebådade
 morgonrodnans ankomst. De un-
 der natten tillslutna akacie-bladen
 öppnade sig åter; foglarne höjde sig
 i luften, och unga mödrar lemnade
 sina bon. Alla dessa bilder omgaf-
 vo mig; allt målade för mig lifvet,
 som åter begyntes, i naturen och
 som slocknade hos mig. Jag satte
 mig på trappstegen åt trädgården;

lärkorna flaxade öfver mitt hufvud, och deras muntra, glada sång framlockade mina tårar! Jag var så svag, så betryckt, mitt bröst tycktes vara i låga, medan min kropp skalf och mina läppar darrade. Jag sökte att få ett ögonblicks ro, det var förgäfvets. Jag blef, någon tid, liggande på dessa trappsteg, som hon och jag så ofta bestigit tillsammans. Slutligen steg jag upp; och som jag gick förbi salongen, der vi hade varit sista qvällen, ville jag ta derifrån den aria Valerie då sjöng. Det var full dager, och den rörande duetten ur Romeo och Julia föll i mina händer. Allt skulle då förena sig, för att intrycka i mitt hjerta dessa Scener af smärta och saknad! och detta musikaliska stycke återförde mig helt och hållet till den skilsmässa, som var mig så bitter.

Till och med lärkornas sång förde mina tankar på det sönderslitande ögonblick, då Romeo och Julia lemnade hvarandra. Jag stavnade, tryckt af en dyster smärta; och jag släpade mig hem på min kammare, hvarifrån jag nu skrifer dig till. Jag törs icke säga dig hvad mitt hjerta i tysthet hoppas! Skall hon alldrig få veta hvad jag lider! Det vore så grymt för mig, om intet spår af dessa smärtor stavnade kvar på jorden! Då jag skrifer dig till kvarlemnar jag åtminstone ett monument, som skall öfverlefva mig. Du skall gömma mina bref: hvem vet om icke någon, för oss begge obekant, omständighet en gång kan göra dem kända af henne? Min vän! så osannolik denna tanke synes mig, så lifvar hon mig dock, då jag skrifer dig till, och hindrar

mig att digna under bördan af den smärta och sorg, som förtär mig.

FYRATIONDE TREDJE BREFV.

Kartheuser Klostret B.

Här, nära intill ett ställe, som väcker alfvarsamma betraktelser, hvarifrån passionerna och verldens dåraktiga oro bannlysas, vill jag försöka att få lugn. Jag har erhållit en kammare, som har utsigt åt klostret.

Jag känner mig lugnare, Ernst, sedan jag fattat det beslut att skilja ifrån mig allt som har afseende på min vansinniga kärlek. Jag vill, om det är möjligt, frälsa de sista

dagarne af min oroliga varelse, och, då jag icke kan tillbringa dem i lugn, åtminstone helga dem åt den stilla försakelsen.

Huru liten finner jag mig icke, inom dessa murar, invigda åt de sublimaste dygder! Tanken på kärleken förekommer mig här som ett brott, här, der hvarje sinne är fängsladt, der de i verlden mest tillåtna nöjen icke våga visa sig, der själen, fri från de naturligaste band, icke vågar älska annat än de strängaste pligter. Jag läste nyss ett helgons lefverne, som jag fann i ett skåp i min kammare. Detta helgon hade varit menniska, han förblef menniska: han hade lidit, han hade jagat långt ifrån sig denna verldens lustar, sedan han modigt bestridt dem. Han hade gjort

sitt hjerta till en enslighet, der han lefde med Gud. Han älskade icke lifvet, men han åkallade icke döden. Han hade förvist ur tanken alla bilder af sin ungdom, och upprest ångren emellan henne och de ensliga åren af sin lefnad. Han trodde sig stundom höra englarne ropa sig, när han, om nätterna, gick med blottade fötter, i klostrets långa korssgångar. Om han vågat det, hade han bedt att få dö. Han arbetade alla dagar på sin graf, under det han, med glädje, tänkte att han icke skulle anförtro jorden mer än sitt stoft; och han hoppades, men med bäfvan, att hans själ skulle ingå i himmelen. Han lefde i detta kloster 1715; han dog, eller snarare, han försvann, så stilla var hans död; man fuktade hans lik med tårar; och hvar

och en trodde sig se sorgen spridd
 öfver sin lefnad, då Pater Jeromes
 milda lugn, tröstande blickar, väl-
 viljande godhet voro beröfvade jor-
 den.

Ernst! böra vi ej, efter allt
 detta, blygas att tala om våra
 smärtor, om våra strider, om
 våra dygder?

Redan länge sedan önskade jag
 se detta Kartheuser-kloster, denna
 dystra tanka af St. Bruno, invigd
 åt tystnaden och hemligheten, på
 dessa branter. Der lefva menniskor
 som man kallar svärmare, men
 som, hvarje dag, göra godt åt an-
 dra, som förbytte en obrukad mark
 till flitens hemvist, höljde den med
 nyttiga verkstäder, och fyllde tyst-
 naden med den fattiges välsignelser.

Huru sublimt och rörande är det icke att se dessa trehundra Kartheuser-munkar, som lefva det heligaste lif, som uppfylla dessa vidsträckta byggnader, som icke upplyfta sina melankoliska blickar, om ej för att välsigna dem de möta, som, i alla sina rörelser, afmåla det djupaste lugn, som säga, med sina ansigtsdrag, med sin röst, att oron alldrig hinner dem, som endast lefva för den stora Guden, som glömmes i verlden och tillbes i deras öken! O! huru rörd blir ej själen! huru genomtränges hon ej af religionens röst, som flyktat hit, som nedstiger i strömmarne och bäfvar i trädens toppar, som talar från den branta klippans höjd, der man tror sig se St. Bruno sjelf, grundläggande sitt kappell och sys-

stalar och ströfve dem sina hem 4

selsatt med stiftningen af sina stränga ordens-reglor! O! hvad han väl kände mennisko-hjertat, som tröttnar vid njutningar och fästes af smärtan, som fordrar mer än nöje och söker dessa stora, dessa djupa rörelser, som flyta från Guds sköte, och återföra människan helt och hållet till tanken på evigheten!

Det är omöjligt att beskrifva hvad jag kände: jag var lycklig genom tårar, genom bön och tankarnes samlande; jag förödmjukade mig, inför detta stora väsende, som framkallade naturens praktfulla Scener och gaf sitt verk ömsom majestät och ömsom leende mildhet; som äfven framkallade människan, att känna och att vela känna ännu mer; som dånade dessa ömma och brinnande själar och förtrodde dem sina hem-

ligheter, dem lättsinnigheten alldrig förstod. Huru många röster, sade jag för mig sjelf, hafva ej förlorat sig i dessa öknar! Huru många suckar hafva ej blifvit sända öfver denna inskränkta horisont, dit upp, der den Oändlige bor! Jag såg dessa drag, der melankolien bodde, der hoppet öfverlevvat stormarne, för att sprida sitt lugn; jag såg dem bibehålla deras stilla uttryck midt ibland årstidernas och naturens förändringar; dessa vissnade händer hopknäpptes vid foten af de korss, som andakten i ensligheten upprest. Der böjdes, med möda, af ålder svigtande knän; der runno tårar, torkade, någon gång, af vinterns skarpa blåst; här upprepade ett heligt eko den kristnes lidande och hopp, och längre bort, på den-

na kala, af naturen öfvergifna klippa, der allt är dödt, allt är kallt, som den otrognes hjerta, ibland dessa öfver strömmen hängande törnen, och dessa liflösa branter, der endast mörka stormar rasa; der kallade kanske det eviga samvetsqvalet sitt offer; ur stånd att fly, kom det, med nedböjd panna, med dystert öga, med skrynkadt ansigte; det kom och dess sönderslitna bröst krossades mot klippan och dess döende röst förtrodde sakta den kalla stenen något okänt brott.

Hvad jag här lefvat, Ernst, hvad jag här tänkt! Jag såg, i går, ett oväder: åskan, med sin fruktansvärda röst, genomlopp alla dessa berg, upprepade sitt ljud, dundra- de, blixtrade med raseri; de tysta hvalfven darrade; jag fann kyrko-

gården insvept i ett djupt mörker; knappt kunde man se alla dessa grafvar, der så många döda sofva. Jag gick förbi kapellet, der man förvarar liken, till dess de begrafvas, der likkistan, som de afledne sjelfva förfärdigat, tillslutes öfver dem: jag tyckte jag hörde munkarnes melankoliska sång, dessa heliga strofer, som följa dem till glömskans land. Jag kände en ljuf rysning. Midt under dessa förskräckande och rörande Scener, skingrades de mörka molnen; solen visade sig åter och hälsade, genom de antika glasfönstren, detta graf-chor: inskrifterna på kyrkogården syntes åter, vid dess ljus, och det höga gräset, som regnet nedböjt, uppreste sig å nyo.

En fogel, tröttad af blåsten,

som förmodeligen jagat honom ända upp på dessa höjder, slog ner på kyrkogården. Så, tänkte jag, förvillar sig kanske, i blomstertiden, en näktergal: han söker förgäfvad en ros, ung som han sjelf, eller busken som bär henne; men kärlekens blomma är förvist denna nejd, såsom kärleken sjelf: nöjets sångare sätter sig på en graf, och suckar sin ömhet på dödens gebit. Ack! till äfventyrs täcker denna sten ett hjerta, som äfven hade en vår; till äfventyrs dyrkade det Gud, såsom kärlekens skapare och gifvare åt jorden, innan Han fyllde dess själ med helig afsky för världen; men snart tog det, som fogeln, träffadt af ovädret, träffadt af passionernas storm, sin tillflykt på dessa höjder; och trött af lifvet, ville det begynna e-

vigheten, med glömska af allt som tillhörde världen.

Ernst, Ernst, det ges icke på jorden något ställe, otillgängligt för denna olyckliga passion: här, äfven här, der allt förkastar henne, der allt borde afskräcka henne, förstår hon ännu att finna sina offer, och föra dem genom alla sina plågor. Förgäfves vill den stränga naturen förskräcka kärleken, och drifva henne tillbaka, med sin råa vildhet; förgäfves uppreser religionen, hotande, öfverallt sina heliga bommar, framkallar fastor, botöfningar, bilder af döden, evighetens plågor; förgäfves tala grafvarne och öppna sig rundt omkring; förgäfves lifvas den känslolösa stenen af heliga verser, som visa menniskan dygdens långvariga belöning: hon kan icke

segra öfver sig sjelf, hon är, ännu här, behäftad med denna grufliga böjelse: hon delar, äfven här, sin flyktiga varelse mellan en onyttig ånger och fåfänga beslut: hon strider med döden, med den dystra naturen, med sin af försakelser vissnade kropp, med den hotande evigheten; hon strider om en känsla, som utgör på en gång hennes lefnads vällust och gissel; hon kastar en lång och smärtefull blick på sina olyckliga villor; hon bäfvar, hon qväljes, och förvarar, af sitt minne, en brottslig vällust, som hon älskar ännu, som hon när i sitt sköte.

Hör, Ernst, och rys. I går spatserade jag, eller snarare genomlopp, med ojemna steg, nejden kring klostret: månen höljde, med ett melankoliskt flor, både klostret och trä-

den och kyrkogården; endast nattugglan bröt, med sitt dystra skri, nattens lugna tystnad. Ett kors visade sig för min syn: det var på en höjd, dit jag uppsteg. Jag satte mig. Jag betraktade länge himmelen och aftonstjernan, som jag så ofta sett från det hus der jag bodde med Valerie. Jag hörde suckar: jag steg upp, och såg, nära vid korsset, en munk, till hälften dold af ett träd, med ansigtet liggande på jorden. Hans klagande stämman, hans sönderslitande röst, tordes kanske icke höja sig mot fredens hemvist; jorden uppslukade dem. Mitt hjerta bäfvade; jag trodde mig igenkänna plågor, som voro mig alltför väl bekanta. Jag tordes icke afbryta honom, men jag gret öfver honom, och glömde mig sjelf.

Hans långa tystnad förskräckte mig. Jag vågade nalkas honom; jag uppreste honom. Månen upplyste hans bleka ansigte, hans vissnade drag buro ännu stämpel af ungdom, hans röst äfvenså. I början betraktade han mig, som om han vaknat ur en dröm; sedan sade han: "Hvem är du? lider du också?" Jag tryckte honom mot mitt hjerta, och mina tårar föllo på hans magra kinder. "Du gråter," fortfor han, "du är känslfull. Jag tackar dig," tillade han, med lugn röst. Hans blick förskräckte mig: hans åtbörder, hans rörelse gjorde mig förundrad och kontrasterade med hans röst, som syntes främmande för hans själ och tycktes hafva skilt sig från hans smärta.

Jag frågade hvem han var.

“Hvem jag är?” - - - - sade han, och tycktes vela erinra sig något. Derefter visade han mig sin drägt. “Jag är en olycklig! Min historie är kort. Jag är Felix. Man gaf mig detta namn, man roade sig att tro det jag skulle bli lycklig: det var i Spanien som man trodde detta; men, sade han, och skakade hufvudet, man har bedragit sig. Lyckan kunde icke dröja der, de elaka hafva der dödat henne för mig!” och han slog sig för hjertat, på ett sätt som sönderslet mig. Hvad har man då gjort er för ondt, frågade jag? — “Ack! jag bör icke tala derom; här bör jag glömma,” sade han och hoppknäppte sina händer, med en blick på korsset, “här måste man glömma allt, ty man måste förlåta.” Han ville gå bort, jag höll honom qvar. “Hvad

vill du af mig?" frågade han. "Det är sent; och när morgonen infaller skall jag gå i Choret, och bör jag ej sofva förut? Du vet icke att jag då ibland är lycklig, o! mycket lycklig! Jag ser då Valencias slätter, häckar af granat-blommor --- Men det är icke allt, det är icke min största lycka (och han lutade sig till mitt öra) Jag törs icke tala för dig om Laura ---- (han darrade) Hon är icke död i mina drömmar: men när jag vakar är hon död! ---" Han gaf till ett sönderslitande rop, och tystnade.

O Ernst! Jag beklagade mig icke mer; min smärta vek för en tusen gånger grufligare smärta: du lefver, ropade jag, du lefver. Valerie! o himmel! bevara henne; bevara också mitt förnuft, för att väl-

signa dig! Och vändande mig sedan till den olycklige Felix, slöt jag honom i mina armar; stum af det yttersta medlidande, fann jag icke något ljud, något ord, värdigt hans olycka. — "Säg för ingen; jag ber dig, att jag talt om Laura, här är det stor synd; jag har velat afplåna den alla dagar, men jag älskar den i trots af mig sjelf; och när jag vill tänka på himmelen, på paradiset, tänker jag att Laura är der; och när jag kommer hit om nätterna, ty sedan jag blifvit --- du vet väl hvad, sade han, och pekade på sitt hufvud, tillåter man mig allt. Jag går ur klostret, genom denna lilla dörr; jag har en nyckel, ty jag fruktar att störa brödernas sömn; jag gråter, det är en förargelse --- Nå väl! hvad var det jag ville säga dig? — När ni

kommer hit om natten, Felix, sade ni --- — Nå väl! ja, om natten, då tyckes vinden, träden, det flytande vattnet, allt hviska mig hennes namn. Jag tycker att allt vore skönt, om hon vore der; jag skulle trycka henne till mitt brinnande bröst; hon skulle icke frysa, och löfven skulle dölja för oss klostret; ty jag vågade icke älska henne i klostrets sköte; jag har så ofta lofvat, vid altarets fot, att glömma henne! Men, sade han, och drog en lång suck, jag kan icke. — Du kan icke, upprepade jag och suckade.”

En kall svett genomlopp min kropp, jag förenade hans olycka med min: jag var till intet gjord. “Hör, sade han, blif icke Kartheuser-munk; gå långt härifrån, gå till

Spanien, men älska icke. Religionen har skäl att förbjuda oss så älska ett enda föremål, mer än himmelen, mer än lifvet, mer än allt. Farväl, sade han, älska icke: om du visste huru olycklig man är; man hade nog sagt mig det, då det ännu var tid, men jag hörde icke något.”

Jag vet icke mer hvad han sade mig; mitt hufvud förvirrades: jag vet endast att han gick tillbaka till sitt kloster, att morgonen ännu fann mig vid korssets fot, att min värd sade mig att brodern Felix var älskad af hela klostret, att han icke gjorde någon ondt, att föreståndaren, en mild och förträfflig man, tillät honom att spatsera om nätterna, sedan han förlorat förståndet, och att han förlorat det, emedan

en ung Spanska, som han älskat, hade dött. Hans mjältsjuka hade bragt honom i detta kloster, då han icke kunde erhålla Laura, som af sina släktingar tvingades att bli nunna; han fick veta att hon icke mer fanns till, och hans förnuft stördes helt och hållet.

Jag reser, Ernst; detta ställe passar icke mer för mig: jag ser öfverallt den olycklige Felix.

FYRATIONDE FJERDE BREFV.

Pietra-Mala, den

Jag skrifver dig till, min vän, ehuru jag är så svag, att jag knappt kan hålla mig uppe. Jag har nyss tillbragt tio timmar i sängen, men

utan att deraf få mera krafter; febern har infunnit sig å nyo; jag har mycket ondt i bröstet. I går kom jag hit, midt i Appeninerna. Pietra-Malas läge är nästan vildt. Det ligger doldt i bergspassen; men jag tycker om detta ställe, som synes vara glömdt af hela världen. Jag har blott en kort tid varit här, och redan funnit goda människor. Ernst, jag blir här några dagar, kanske några veckor. Ack! är det ej likgiltigt på hvad ställe jag framsläpar de dagar, som Valerie icke mera ser, endast jag är långt ifrån henne, och icke vidare förolämpar grefven, genom denna kärlek, som jag bör dölja? Här skall jag åtminstone vara fri; mina blickar, min röst, min enslighet, allt skall tillhöra mig; ingen skall observera mig - - - Olycklige! hvilken bedröflig rättighet

du återoppar dig; hvilken sorglig lycka står dig åter! O Valerie! jag skall då icke mer se ditt medlidande! Det var så ömt, så godt!

Klockan sex om aftonen.

Jag har varit, några timmar, utan feber; jag har långsamt spatserat; jag andades friare: luften är så ren på bergen! Jag har besett ett litet hus, som tillhör min värd, och som behagade mig mycket. En ström, så förstörande som den passion hvaraf jag täres, har kullstjelpt, nära till huset, höga tallar och gamla lönnar; dessa och de på andra stranden uppryckta träden, mötas i fallet och tyckas närma sig till hvarandra, för att formera en bro öfver strömmen, derunder flyter ett hvitt skum, som höjer sig öfver det oroliga vattnet. Jag stannade vid bräd-

den af denna ström och betraktade några kråkor, som gingo efter hvarandra, på de kullstjelpta träden och hvilkas dystra skri öfverensstämde med min själs tillstånd.

GUSTAFS DAGBOK.

P i e t r a - M a l a .

Ernst, jag börjar denna dagbok för dig; men då jag plågas, kan jag icke skriva mer än några rader. Detta hus, som jag nu bebor, passar mig mycket väl. Jag gillar fullkomligt att jag stadnat här; jag skall bli qvar, tills jag blir bättre-- Bättre! ack! bedrag dig icke--- Men hvad skulle jag göra i Pisa? Kunde jag undfly en hop sysslolösa människors blickar, som, ständigt selsatta med sina nöjen, ännu vela

genomtränga hvarje hemlighet, och icke kunna förlåta att man skiljer sig ifrån dem.

Här tyckes naturen beklaga mig, och röras öfver mitt öde. Hon skall emottaga mig i sitt sköte, och, som en trogen vän, bevara min sorgliga hemlighet. Hvarföre skall jag då så oroa mig på en ort, der jag tillbringar några dagar? Irlande omkring, som Edip, söker jag, som han, blott en graf: det fordras så litet rum för den!

Min vistelse här öfverensstämmer med mitt olyckliga tillstånd: detta vilda och sorgliga ställe är gjordt för en hopplös kärlek. Jag står, hela timmar, på brädden af

strömmen; jag uppstiger, med möda, på ett berg, hvarifrån man har utsigt åt Lombardiet; och när jag tror mig, på afstånd, hafva upptäckt den horisont, som betäcker Venedig, då tycker jag mig hafva erhållet en ynnest af himmelen.

Jag har med mig några favoritböcker; Klopstocks Oder, Gray, Racine; jag läser icke mycket, men de höja mina fantasier utöfver lifvet, och de lyfta mig, på detta sätt, ifrån jorden, der Valerie felas mig.

Här är en ung man, min värds slägtinge, som spelar väl forte-piano. I dag har jag hört den aria

hennes röst intryckt i mitt hjerta; denna aria, som gjorde att hon gret öfver den olycklige Gustaf. Beklaga mig icke, Ernst; smärtan, utan samvetsqval, sluter inom sig en melankoli, som framkallar tårar, hvilka ej äro utan vällust.

Jag har gått utom byn och promenerat på stora landsvägen. Der råkade jag en fattig sjöman, i peligrims drägt. För att tillfredsställa sitt samvete, hade han gjort löfte att gå till Loretto. Han hade, i sin ungdom, haft en häftig böjelse för sjö - väsendet, och, som Robinson, lemnat sina föräldrar, emot deras vilja. Han gjorde mig en rörande målning af deras sorg, och det med en omiskännelig sanning.

Han berättade huru han, efter erhållen plats på ett skepp, som gick till Indien, midt under de nöjen hans resa förorsakade honom, hade vaknat, en natt, och trott sig i drömmen hafva sett sin mor, som förebrådde honom hans afresa; att han då hade sprungit på däck, och tyckt sig höra att vågorna klagade, likasom hans mors röst hunnit honom; och när en storm uppkom, kunde han icke arbeta, utan darrade af alla krafter, och trodde sig kanske omkomma, belastad med sina föräldrars förbannelse. Han hade då lofvat himmelen, att, om han fick återse sin mor, och erhöll hennes förlåtelse, göra en vallfart till Loretto. — Derefter, fortfor han, hade han, på tio års tid, icke kunnat komma tillbaka till sitt fädernesland; ändteligen såg han Genuas

redd, och trodde sig dö af glädje, då han återfann den jord han brunnit af längtan att öfverge. — Ernst, se sådan är hvarje menniska! samma begär, samma oro, samma fel, och sedan samma oundvikliga smärta, kallad samvetsqual, som återför henne till sanningen! Se der, huru hon måste köpa erfarenheten; den skulle annars icke äga något värde; den måste betalas, om den skall tillhöra oss säkert.

Den stackars sjömannen! medan han talade, beklagade jag honom uppriktigt: men jag smålog, af medömkan, då jag fann honom sätta sin vallfart i bredd med sina bästa gerningar. Straxt derefter förebrådde jag mig sjelf mitt högmod, och sade: "Menniskorna äro

så små, och ändå förkasta de så mycket, såsom under dem! Gud är så stor, och ingenting förlorar sig för Honom! Hvarje dygdig rörelse, hvarje tanke utvidgar sig för Hans blickar; Han har räknat hvarje berömvärd böjelse och känsla hos sitt skapade verk, likasom hvarje slag af dess hjerta; Han befäller lifvet stadna, och det goda tillväxa och föröka sig i Sekler. "Barmhertige Gud!" tänkte jag, "Du räknar äfven den stackars sjömannens fjät, som han, af sonlig ömhet, tar genom Appeninernas törnen och under hans fäderneslands brännande himmel."

När jag, i den ensliga dalen, ser ett blygsamt blomster, som dör med sin vällukt, utan att hafva blifvit

sedt; när jag hör den ensammas fögelns sång, som förgår, utan att lämna något spår efter sig; när jag tänker, att jag kan dö, som de, då är jag mycket olycklig! En smärtande oro, ett behof att bli begråten af henne, öfverväldigar mig. Jag hör ibland herdarnes rop, som samla fåren och räkna dem; jag hörde en, härom dagen, beklaga sig att hans mest älskade lamm saknades; han fruktade att det fallit i brådjupet; och jag tänkte, att de som älska mig, skola snart, då de räkna sitt lifs lycksaligheter, suckande säga: "Den stackars Gustaf! han felas oss; han har fallit i dödens djupa natt."

Jag är icke alltid så olycklig, som du kunde tro; jag bör trösta dig, min Ernst; jag tycker mig kän-

na de tårar du, för min skuld, gju-
ter. Hvarje ögonblick faller icke
sorgligt på mitt hjerta; det ges of-
ta en lugnare mellantid, då ett
slags öm känsla, en obestämd
dröm, som icke är utan behag,
insöfver mig - - - .

Hvad är det då för en outtöm-
lig källa af sällhet, som finnes hos
den menniska, hvars hjerta förblif-
vit nära naturen? Hvad är det för
en obegriplig och hänryckande flägt,
som, blandad med det sedliga in-
stinkt och hemligheten af våra
stora öden, ger oss denna obestäm-
da och ljufva oro, detta behof af
sällhet, som, i ungdomen, någon
gång, företräder dess ställe, med ett
ord, denna ofattliga tjusning, som
icke beror af något visst och som

ej en gång af sjelfva olyckan kan störas ?

Jag vandrar omkring på dessa af lavendel och caprifolium doftande berg, oeh säger för mig sjelf: "i dessa dolda vinklar, i dessa otillgängliga fristäder, pryder sig den alltid sköna naturen för lyckan och kärleken; millioner varelser hafva lefvat och lefva ännu på dessa späda sammetslika blad, och skola känna de oräkneliga nöjen lifvet och kärleken, förenade, skänka; och om människan, Allmaktens präktige gunstling, stolt och känslfull, tränger sig hit, skön af ungdom, lycklig af kärlek, i sina förhoppningars ståt, i yran af lofliga nöjen, o! hvilket paradiset finner hon icke här! hennes hjerta skall, på en gång,

klappa af alla rörelser, hennes blickar skola höja sig, med mild stolt-
het, mot himmelen, och sänka sig,
med hänryckning, på sin like. Him-
melska makt! hvad behåller du då
för dina utvalda?"

Jag har kommit tillbaka till det-
ta ställe, Ernst; jag har kommit till-
baka; jag har sett en ung man, som
tycktes vara hänryckt af sällhet. Bre-
devid honom var en ung, vacker,
okonstlad flicka: hennes ena hand
hvilade på hans axel; begge voro
enkelt, men väl klädda. Jag betrak-
tade dem, bakom en buske; jag ha-
de nedstigit långs med en gångstig,
som jag kände, och jag tyckte att
jag gjorde en dröm af mina gårdags-
tankar. De talade, men jag hörde
dem icke. De gingo, de satte sig;

det tycktes som de begifvit sig hit, för att förkunna dessa af dem kända och älskade trakter en period af lycksalighet. De upplyftade sina händer tillsammans mot himmelen, de utgöto tårar, de omfamnade hvarandra. Ack! endast oskulden älskar så. Englarnes lugn rådde midt under deras förtjusning. Alldrig skall jag omfamna den dyrkade skönhet, den qvinna som passionen och olyckan utvalt för mig; den tanken föll mig in. O Valerie! om mina af en tärande hetta vissnade läppar, vågade vidröra dina! om mina sällsynta lidelsefulla tårar som innefatta min långvariga smärta, förbyttes till tårar af vällust, och föllo på dina ögonlock; om våra sammantryckta hjertan oroligt klappade mot hvarandra, så skulle, jag känner det, förtviflans rop, blanda sig med nöjets

röst, medan jag dog af lycksalighet, och brottets förskräckliga gestalt ställa sig invid den englasyn jag åtnjöt!

Det är icke möjligt, det ges då icke något sätt att hinna denna lycksalighet, som min inbildning endast skådat, oskuldens lycksalighet! - - -

“Ack! ett ögonblick, ett ögonblick endast, alsmäktige Gud!” sade jag, “Du, för hvilken ingenting är omöjligt! och jag skulle sedan, droppa för droppa, afstå det blod, som hotar att spränga mina ådror, der begärets eld löper och förtär mig!”

Ernst, jag hade fallit på knä; mitt hår var fullt af svett; en grufvig tryckning plågade mitt bröst, en dödlig köld stelnade mina armar. Jag ville stiga upp, men föll, utmatad, tillbaka, och lade mig, med an-

sigtet mot jorden, för att söka stilla mig. Jag tillstår det för dig, ett ögonblick hoppades jag få dö: jag insöp markens fuktighet, som nyss af ett regn blifvit uppfriskad; och dess doft, som vanligen är så ljuft, väckte endast dystra aningar hos mig. Imellertid sökte mina torkade läppar och bröst att vederqvecka sig; och lifvets instinkt verkade obemärkt, i samma ögonblick jag anropade, jag åstundade döden. I detsamma för- enade de älskande sina röster och söngo ett af dessa ömma stycken, som man så ofta hör i Italien. Jag hörde dem, med tillslutna ögon, och sökte öfverlemna mig till detta slags förströelse, som erböd sig, under mina plågor. Denna sång, af lyckligas röster, gaf mig lisa; jag kunde stiga upp. Jag såg dem nalkas mig; jag öfverraskades deraf, ehuru jag

önskade se dem på närmare håll. Nej, nej, sade jag, äfven sällheten är en helig sak: det är så skönt, detta flyktiga ögonblick, denna förtjusande blix, då allting i lifvet är förtrollning! Jag skall icke blanda bilden af döden, sorgen i mina vissnade drag, med deras oskuldsfulla och lifliga glädje; de skulle studsa tillbaka för mig, såsom för en olycklig aning; de skulle läsa min lefnads olycka i mitt ansigte, och min af lidandet tärda, förställda ungdom, skulle säga dem: "Se der hvad kärleken gör!"

Jag dolde mig i det tjocka snaret, och de gingo förbi. Jag begaf mig långsamt till stället, der de hade suttit och, blandande min melankoli med scenerne af deras sällhet, fästade jag länge mina blickar på

detta, nu åt betraktelsen, öfvergifna ställe, och tänkte på Poussins tafla, der unga älskande, i ruset af deras lycka, trampa på grafvar, som snart skola uppsluka dem sjelfva.

Jag har fått veta, att det unga folket, som jag såg så lyckligt, gift sig i går. Ernst, jag hade ju sagt dig det: det var denna kärlek, som gör lefvande.

I dag steg jag upp med solen. Jag hade känt en så stark tryckning öfver mitt bröst, att jag trodde morgonluften skulle lätta andedrägten. Det finns här en med höga tallar betäckt kulle och midt på densamma en källa: flere barn hade samlat sig der. Jag sökte att icke störa deras

lekar. Min sömnlöshet, om natten, hade tröttat mig, jag somnade. Jag tyckte mig se en gångstig i samma skog, och Valerie, som kom emot mig. Min själ var hänryckt! men jag kände mig qvarhållen på stället, der jag var. De friska och lätta vindarna stridde om hennes hvita slöja, snarbindeln tycktes vela fånga hennes späda fot. Redan var hon nära källan: hon upplyftade ett af barnen, hon omfamnade det. Jag gjorde en rörelse, för att flyga till henne; jag vaknade och fann att det endast var en dröm: men jag kände mitt blod uppfriskadt, tårar af sällhet stodo ännu på mina fuktade ögonlock. Jag gick och tog det yngsta barnet i famnen, och då jag icke kunde andas Valeries anda, hade jag velat andas något af detta barns lugn. Hvad de äro sköna, dessa varelses,

som ännu icke anat något! Hvad jag älskar dessa ögon, der framtiden ännu sofver med sin sorgliga oro; dessa ögon, som betrakta oss utan att förstå oss, och som ändå säga oss, att de vela oss väl!

Jag måste ofta komma tillbaka till denna kulle, jag måste vänja barnen att komma dit, jag måste erhålla en plats för mig, invid hvilken de leka, och säga: "Vår vän var der; hvad vi gerna sågo honom innan han försvann!"

Jag vet icke huru jag kom att se mig i källan, och jag förvånades öfver min blekhet, öfver mitt lidande utseende. Det är besynnerligt att sjukdomen icke förskräcker mig, och att jag, för dess verkningar, stud-

sar tillbaka, af fasa. Jag hostar mycket; min sista krisis har uttömt det återstående af mina krafter. Jag har blott ett som oroar mig, goda Ernst, det är att icke kunna säga dig, med dessa blickar, som äro ord, med denna röst, som tillhör endast den ömmaste vänskap, huru dyrbar du är mig! Dyrbar --- hvad detta uttryck är svagt mot allt hvad jag är dig skyldig!

Farväl, Ernst! Hvad detta ord rör mig! Jag tycker jag lemnar lifvet, genom detta ord! --- Jag hade så ofta tänkt på döden, och hvilans hade syns mig så ljuf! — Vi skola se hvarandra åter, ömt älskade vän, så värdig detta namn, min lefnads första sällhet, innan jag kände henne, för hvilken jag icke kan leva, för hvilken jag dör!

Erik skall tillställa dig denna dagbok, jemte andra papper. Jag fogar derjemte ett bref till Valerie; jag vågar icke skicka det till henne. Du skall läsa det, Ernst: och om du tror att hon en dag kan se det, så blir jag skyldig dig mer än allt hvad du redan gjort för mig. Denna tanke förljufvar min död. Leff lycklig, min Ernst!

FYRATIONDE FEMTE BREFV.

Gustaf till Valerie.

En gång, ännu, skall jag tala med er, Valerie! men det är icke mer om min kärlek för en annan; jag kan icke längre bedra er. Ni skall ej neka mig ert medlidande; ni skall höra mig, utan vrede. Fö-

reställ er att jag, redan utsträckt i likkistan, af den smärta som dödar mig, ännu en gång reser mig upp, för att säga er ett långt farväl! Är det vid gränsen af lifvet, är det vid känslan af ett dödligt sår man kan tänka att vika från sanningen, att göra det sista ljudet af sin röst till lögnare? Denna röst säger er då omsider, att det är er jag älskat - - - Ack! vänd icke ifrån mig dessa ögon, åt hvilka uttrycket af alla dygder blef anförtrodt: beklaga mig! Jag har lidit alla plågor, jag har uttömt alla smärtor, för att utplåna min grymma förvillelse, jag har, ända in i döden, bestridt denna passion, som allting förskjuter, och ännu, i denna stund, är hon här, för att följa mig in i den dystra boning, för hvilken den vanliga kärleken fasar. O Valerie! ni kan icke mer förbjuda mig henne!

Beklaga mig icke. Ni gråter öfver mig, är det icke så, ädelmodiga qvinna, englalika godhet, ni gråter öfver mig? Nej jag ville icke att jag ej älskat er. Ack! förlåt, Valerie, förlåt! Din oskuld var mig alltid helig, jag älskade henne som ditt lif. Om jag, någon gång, vågat drömma om en lycksalighet, alltför stor för jorden, så var det med tanken fäst på den tid du ännu var fri, då dina blickar ännu kunnat falla på mig; men alldrig, nej alldrig åstundade jag en lycka, på den ädlaste mans bekostnad. Valerie, jag såg honom älskad af er, jag såg er lycksalighet, och jag kände brottets samvetsqual. — Valerie, har jag lidit nog!

Men jag är icke ovärdig dig, englalika skönhet! Nej, nej, denna

passion kunde vara mig otillåten, och ändå upphöja mig. Huru ofta har jag ej, tvungen att synas midt i en verld som jag flydde, sett blickar af ett smädande medlidande falla uppå mig! Man beklagade mig som en däre, ovärdig jordens nöjen emedan han icke sökte dem. Dessa menniskor, som anse den af rena känslor bildade sällheten för en dröm, funno i mig blott en ledsam förebräelse, som var dem till besvär; de hade förlåtit mig laster, de förläto mig icke att jag ej fäste värde vid hvad de så högt skattade. Lyckan och börden, dessa i deras tycke så glänsande gåfvor var, för dem, allt. O Valerie! hvad jag hade varit fattig med allt detta, om jag ej ägt det hjerta, danadt för outöslig lycksalighet, som kärleken förstört! Huru ofta fann jag mig icke ensam, in-

om detta hjerta, mer lycklig i lidandets sköte, än de, som ej kunde neka sig något och njöto af intet, förföljde hvarje nöje och sågo det dö, när de hunno det. O Valerie! jag kände då, med stolthet detta hjertas slag, som så väl kunde älska dig!

Valerie jag hade bortd fly dig: jag sjelf har beredt mig de qual, för hvilka jag nu dukar under. Men om jag icke kunnat beröfva dig dessa dagar, som kärleken förtärt; om jag förtörnat den Gud, som skapade dig till sin afbild, bed då för mig; nämn, någon gång, vid altarets fot, eller i naturens vidsträckta rymd, som du älskar; nämn Gustafs namn, hvars förnuft stördes af ditt behag och dina dygder.

Framför allt, himmelska qvinnor! förebrå icke dig något; tro icke att du kunnat förekomma denna olyckliga passion hos mig. Jag känner din ömma och känslofulla själ, som skapar sig plågor, hvilka bevisa dess fullkomlighet; förebrå dig icke något. Jag älskade dig, såsom jag andades, utan att göra mig reda för hvad jag gjorde. Du var min själs lif; länge hade hon trånat efter dig, och då hon såg dig, såg jag endast din likhet med den bild jag bar i mitt hjerta, som mötte mig i mina drömmar, som visade sig i alla naturens scener, i alla skapelser af min unga och lågande inbildning. Jag älskade dig, utan mått, Valerie; dina behag förtärde mig; och kärleken skilde mig från ungdomens dagar, såsom en våldsam storm, någon gång, åtskiljer årstiderna.

Farväl, Valerie, farväl! Mina sista blickar skola vändas åt Lombardiet. Till äfventyrs skall du darra; till äfventyrs skall din fot en dag beträda den jord som höljer mitt skakade hjerta. Der skall ej finnas blomster, såsom på Adolfs graf, de äro för oskulden; men i granarnas höga toppar skall blåsten hvina, såsom i hafsvågorna, vid Lido, och melankoliska ljud skola nedsväfva från bergen och blanda sig med minnet af Lido, och din röst skall förena Gustafs och din Adolfs namn, och du skall tro dig se honom vid min sida, och dina armar skola sträckas emot oss. O! lemna mig din saknads rörande vällust! Farväl, min Valerie! Du är min, genom denna känslas allmakt, som ingen kunnat röna så som jag. Farväl! Mitt hjerta slår och stadnar

ömsom. Lefven lycklige begge: döende älskar jag er.

FYRATIONDE SJETTE BREFVET.

Ernst till Grefve M - - - -

Under den grusliga oro jag känner, tröstas jag endast af den tanken att mitt bref ännu kan hinna er i tid och att den vänskap, som förskönade Gustafs Fars lefnad, ännu skall vaka öfver hans olycklige son och rycka honom från den afgrund han sjelf beredt sig och som eljest ofelbart uppslukar honom. O! herr grefve, hvad jag lider kan ej uttryckas, då jag tänker på Gustafs qual, på den bästa och mest älskade af mina vänner! Jag darrar stundom af fruktan att det är för sent att rädda honom: jag öfverväldigas då

af en smärtande oro, som betar mig all tanke-förmåga. Mitt bref vittnar alltför väl om den oordning som råder i mina tankar! Jag fick nyss på en gång, flera bref af Gustaf; de hade blifvit qvarhållna i Sundet. De upplysa mig för mycket väl om min väns olyckliga be-lägenhet! Han har lemnat Venedig. Jag förblindas ej mer, hvarken i af-seende å hans lidande, eller hans hälsa, och jag är högst olycklig! Hvarföre har jag icke förut skrivit er till? Hvarföre har jag, som känner er ädla själ, fruktat att brista i grannligheten, i vänskap, och blott-ställt den bästa, den älskvärdaste människas dagar? Jag vet icke hvad jag skrifver. Läs, läs Gustafs bref. Jag skickar till er en af mina släg-tingar, på hvilken jag kan lita: han reser, utan uppehåll, till Venedig:

han skall tillstålla er flere af dessa bref, de skola afmåla för er Gustafs olyckliga tillstånd; de skola visa er denna sublimes och ömma själ, krossad af en gruflig passion, oakadt allt hans bemödande och alla hans strider. Sedan ni läst dem, skall jag bli lugnare. Ack! hvad kunde jag begära af er, som ert hjerta icke redan rådt er till? Hvem kan, med större ömhet; vaka öfver denne olycklige än ni, som alltid var en Far för honom? Hvem vet bättre hvad som passar honom, än ni, hvars själ är lika så känslfull, som upplyst? Ni finner att en af hans mest sönderslitande plågor är att hafva synts otacksam mot er. Hans sjuka hufvud öfverdrifver hans fel. Hans grufliga belägenhet tvång honom till tystnad. Han lider för det han, efter allt utseende, med

misstroende och köld bemött er vänskap: han lider för det han förolämpat er, genom sin ouppsåteliga kärlek för detta milda, rena, vördade föremål, för denna tjusande qvinna, som utgör era dygders belöning. O! Herr grefve, jag ville visa er, på en gång, allt som kan både ursäkta Gustaf och väcka ert närmare deltagande för honom, och jag glömmmer att ni älskar honom, lika så mycket som jag. Hvarföre kan jag ej flyga till honom, till er, ädla man! Men jag qvarhålles hos en mor, hvars sjukdom hindrar mig att tänka på någon resa, i detta ögonblick. Så snart hennes tillstånd tillåter mig vara skild från henne, och jag hoppas det sker snart, skall jag resa till Italien. Måtte jag återfinna Gustaf! Jag vet icke hvarföre så mörka aningar stundom oro mig:

hvad jag då känner kan ej beskrivas. Ack! jag blir icke lugn, förr än jag återfört honom hit, hit, der allt ännu skall väcka hans barndoms minnen åter, och der han kanske skall inandas något af sina första dagars lugn!

Jag slutar mitt bref. Jag behöver icke hos er rekommendera Baron B. . . min slägtunge; han är en pålitlig och aktningvärd yngling.

Emottag, herr grefve, försäkran om min vörtnad. Värdes ursäkta oordningen i mitt bref; det är till er själ jag skickar det, och jag har ej iakttagit de former den kalla höfligheten föreskrifver. Förklara min djupa högaktning för Grefvinnan M. . . och tillåt mig att med den

vördnad jag är er skyldig förenaden sannaste tillgifvenhet.

Jag har äran förblifva, etc.

Ernst G . . .

FYRATIONDE SJUNDE BREFV.

Grefven till Ernst.

Jag uppskjuter ej ett ögonblick att svara er. Baron B. är hitkommen, han har lemnat mig ert bref och paketet som innehåller berättelsen om Gustafs olyckor och dygder. — Den olycklige, hvad han lidit! Mitt hjerta har sönderslitits, vid läsningen af dessa sorgliga rader, vid erinringen af all hans smärta. O! hvad jag förebrått mig min olyckliga oförsigtighet! Sedan jag lärt

känna ursprunget till hans plågor, tyckes min ömhet för honom hafva ökat sig, genom sjelfva min orättvisa, och jag bäfvar för de faror hvartill han blifvit öfverlemnad, ty jag känner nu all den inflytelse en så våldsamt passion måste äga på hans hjerta. Jag reser till Pietra-Mala. Vi hafva, genom tredje hand, fått veta, att Gustaf befinner sig der. Sjelf har han icke skrifvit oss till, och hans tystnad begynte redan oroa oss. Valerie och jag gjorde, förledne vecka, en promenad till Lido. Ni känner det sorgliga interesse som fäster oss vid detta ställe. Minnet af vår vän blandade sig i våra samtal, och jag såg Valerie ovanligt rörd. — Några ord, som undfölla henne, retade min nyfikenhet, och väckte snart hela mitt deltagande:

jag bad henne enständigt fortfara. — Med smärta och blygsamhet afmålad hon då Gustafs olyckliga tillstånd; hon sade mig att det härrörde af en grufelig passion - - - "En passion!" ropade jag, öfverväldigad af det ömmaste medlidande. "Och hvem, hvem, Valerie, har stört Gustafs lugn?" Hon kastade sig i min famn; jag kände hennes tårar, jag darrade; en stum fasa stelnade min tunga. "O min vän! han har alltid sagt mig, att det var i Sverige han älskade. — Nå väl svarade jag, om det är i Sverige - - - "Hon tillät mig icke fortfara, och med en blick, som innefattade hela denna goda själs smärta, tillade hon: tystnaden är ett brott, när den kan bli så farlig. Min vän, jag fruktar att jag sjelf är en oskyldig orsak till Gustafs olyckliga tillstånd. Jag ä-

ger icke visshet derom, men jag har misstankar, jag har starka misstankar." Hon omfamnade mig. "O min vän! hvad måste han icke hafva lidit - - han som är så känslfull! Af hvilka plågor har icke han måst sönderslitas, han som förebrådde sig de minsta fel!" Då tyckte jag att en tjock slöja föll ifrån mina ögon. Valerie gjorde mig reda för allt hvad som gett henne anledning till dessa misstankar, och besvor mig, i vår sällhets namn, att bege mig till den olycklige och selsätta mig med honom.

Valerie berättade mig vidare, genom hvilken dygdig förställning Gustaf bragt henne att tro det han älskade ett fruntimmer i Sverige, och att det först var mot slutet af hans vistelse hos oss, som hon trott

sig märka, att hon sjelf var föremålet för hans passion, utan att likväl äga full visshet derom; att hon derpå velat säga det åt mig, öfvertygad att min vänskap för Gustaf hade låtit mig få, af mitt hjerta, de råd, som bäst öfverensstämde med hans belägenhet, men att en utomordentelig blyghet hållit henne tillbaka. Det syntes henne så besynnerligt, tillade hon, att hafva kunnat väcka en passion, att hon icke torde säga mig, att hon tänkte det. Denna milda och blygsamma själ känner ej hela sin förmåga, såsom ni ser, och förebrår sig nu, att hafva uppoffrat sin pligt för fruktan att synas löjlig; imellertid inser hon nog att Gustaf bordt få resa, och att frånvaron är det sanna botemedlet för hans lidande.

Jag ville detaljera allt detta för er, såsom Gustafs vän, och följakteligen äfven vår. Ack! då jag för er utvecklar Valeries karakter, då jag visar er huru hon utgör min sällhet, och upptäcker för mig sjelf nya dygder, hvarföre återföres jag till dessa grufliga omständigheter, som afmåla för mig den varelses olycka, hvilken jag, näst henne, mest älskar!

Jag reser om ett par dagar. Jag skall skrifva er till, så snart jag kommit till Pietra-Mala. Mitt hjerta oroas af dystra tankar! Jag vet icke hvarföre de nu så häftigt angripa mig. Jag har sett Gustaf, sjuk och förändrad; men vid tjugu två års ålder, med en stark konstitution, dukar man ej så snart under.

Hvad jag längtar att få se er,

och att se Gustaf med er, som först
väckte vänskapen i hans för denna
känsla skapade hjerta!

Emottag, min herre, uttrycken
af alla de känslor ni väcker; och
om mit bref icke säger er allt hvad
jag ville, så säg er sjelf, att då jag
så talar med er om Gustaf, om Va-
lerie och om mig, måste jag mycket
värdera, och, jag kan tillägga, älska
er.

Jag har den äran förblifva etc.

Hvad jag längtar att få se er,

FYRATIONDE ÅTTONDE BREFV.

Grefven till Ernst.

Pietra - Mala, d. 25. Nov.

Våra grymma aningar voro, ty värr, alltför väl grundade! Gustafes tystnad var en följd af hans olyckliga tillstånd. Sedan fjorton dagar, plågas han af en tärande feber: den åtföljes af en yrsel, som återkommer, hvarje afton, på samma tid, och hindrar den sjuke att få minsta ro. Erik har skrivit oss till, men olyckligtvis hafva vi ej fått hans bref.

Jag ankom hit i förrgår om aftonen och steg af i ett litet värds-
hus här i byn: derifrån begaf jag mig till Gustaf, der Erik, med mycken fägnad, tog emot mig. Jag fann denna gubbe så förändrad, att det

ta allena redan afmålade för mig allt hvad vår vän lidit. Mitt hjerta slog häftigt, då jag frågade honom hvar Gustaf var? Han höjde på axlarne och sade: "Ni har då icke fått mitt bref? — Nej, svarade jag, med darrande röst. Han är då mycket sjuk? — Ack! sedan fjorton dar, mår han ganska illa, svarade han; och nu har yrseln åter infunnit sig, lika som alla de föregående aftnarne." Jag fruktade att han skulle känna igen mig, och att denna öfverraskning för mycket kunde röra honom; men läkaren, som var till städes, försäkrade, att jag kunde gå in, utan att han skulle känna mig. Huru skall jag beskrifva för er hvad jag erfor, då jag nalkades detta smärtans läger och såg detta så rörande ansigte vanstäldt af plågan? Den häftigaste oro visade sig i hans drag,

hans tryckta bröst var blottadt, och jag ryste då jag såg huru mager han var. Ömsom lade han sina händer på hufvudet, der han tycktes lida, ömsom åter lät han dem nedfalla på sängen. Han såg på mig, med förvirrade blickar, men utan att visa den minsta förundran. Jag satte mig invid hans säng, och öfverlemnade mig till min smärta; den var ytterlig. Det är onödigt att säga er allt hvad jag kände; ni kan väl föreställa er det.

Läkaren sjelf bad mig få kalla någon af sina medbröder från Bologna, som icke ligger långt härifrån; han föreslog mig en, som står i rop, och som han mycket väl känner. Jag affärdade straxt ett bud, för att förmå honom komma hit. - - -

Jag lemnar er, för att ta mig liten hvila. Jag har skrivit detta i Gustafs kammare. Jag talte länge, med Erik, om hans lefnadssätt här; han sade mig, att han, alla dagar, skref er till.

d, 26. November.

Beklaga mig; jag lider mer än någonsin, af en händelse som ännu öker de förebråelser jag gör mig, och den smärta jag känner. Efter min ankomst om qvällen, då Gustafs yrsel hindrade honom att igenkänna mig, hade jag icke sett honom, hela den följande dagen. Läkaren, som fruktade att han skulle bli alltför häftigt upprörd, hade rådt mig att låta denna dag gå förbi, då han var mattare än vanligt. Jag förnötte sorgligt tiden med prome-

nerande i trakterna omkring Gustafs boning; jag sade för mig sjelf: "Här har han lidit, medan jag så svagt sysselsatte mig med honom, då jag icke trodde honom i fara, då jag anklagade honom för ett vildt och underligt lynne. O! hvilken bedröflig sanning, som icke nog ofta kan upprepas, är ej det, att vi bekymra oss endast för det, som icke förtjenar vårt bekymmer. Och jag, som, någon gång, vågade tro mig visare, har jag icke hundrade gånger tänkt på Gustafs befordran, att skaffa honom en betydande post? Jag sörjde för hans framtid och försummade det ögonblick, hvaraf kanske hela hans öde berodde!"

Se der de sorgliga reflexioner jag gjorde, under min vandring kring de ensliga trakter, som sett Gustafs

smärta. Jag visste, att han ofta besökt dem; jag stannade vid de ställen, hvilkas belägenhet mest fästade min uppmärksamhet, och jag sade, för mig sjelf: "Här har han äfven stannat, här har kanske hans själ, så känslfull för naturens skönheter, ett ögonblick glömt sin trötande smärta."

Jag kom tillbaka, mot aftonen, och begagnade mig af de öfriga stunder jag skulle tillbringa skild från Gustaf, att skrifva till Valerie, med all möjlig försigtighet, på det hon icke allt för mycket skulle förskräckas af den sjukes belägenhet, men ändå beredas på den fara, hvar han sväfvar.

Yrseln infann sig icke, efter vanligheten; i dess ställe fick han sömn,

som förskaffade honom en ro, hvilken man kunde anse såsom ett godt tecken. Klockan var tio om aftonen. Jag satte mig bakom en skärm, hvarifrån jag kunde ge akt på honom, utan att bli sedd. Läkaren lofvade komma tillbaka midnattstiden, för att vaka den återstående delen af natten. Som den stackars Erik var mycket trött, tvang jag honom att hvila sig en stund; sjelf blef jag qvar, försänkt i mina sorgliga tankar. Den sjuke tycktes sofva tungt. Trött af min promenad, inslumrade jag, ett ögonblick. Jag väcktes ur denna lätta sömn af något buller; det var af kammardörren, som häftigt slogs igen. Jag stiger upp; döm om min bestörtning, då jag ser att Gustaf icke är i sin säng. Förskräckt och öfvertygad att det var han, som slog igen dörren, och i sin yrsel gick ut,

springer jag straxt, som en vansinnig, att söka honom, i närmaste förstuga. Erik, väckt som jag, af bullret, följer mig. Vår bestörtning tilltog, då vi icke funno honom. Slutligen ser jag en liten halföppen dörr, som gick åt trädgården; jag störtar ut och ropar Gustaf, med hög röst. Månen upplyste trädgården svagt. Jag hör några suckar; jag darrar af förskräckelse och fasa; jag går till en springkälla invid ett monument; jag finner Gustaf, som doppar sitt hufvud ned i vattnet, och klagande uttrycker sin smärta. Knappt har jag fattat honom i mina armar, förr än han svimnar. Grufliga ögonblick! jag trodde han var död. Lakanet, som han släpat med sig, omgaf honom, likt en svepning; det kalla och nästan frusna vattnet, som rann ur hans hår, öfversvämmade mitt bröst,

mot hvilket hans hufvud låg lutadt; klockan slog långsamt tolf; månan, kall och tyst, som döden, kastade långa skuggor, som liknade spöken, och bandhunden tjöt ohyggligt i sin koja, hvilket ännu mer ökade den fasa, hvaraf min själ var betagen--- Jag bär, eller snarare, jag släpar Gustaf, och kan med möda hålla mig sjelf på föttren; vi lägga honom i hans säng. Läkaren kommer. Darrende i alla leder, med handen på den olyckliges hjerta, väntade jag hoppet, ägde jag icke något mer, anropade jag himmeln om ett enda slag af hans hjerta, för att straxt begära ett annat. "Måtte jag," sade jag för mig sjelf, "måtte jag ännu en gång få sluta honom i mina armar, säga honom huru dyrbar han är för mig!" Ändteligen följde lugnare ögonblick på dessa förskräc-

kelsens stunder, hvarunder jag förbrådde mig till och med den oupp-såtliga sömn, som tillåtit Gustaf att stiga ur sängen. Pulsen rörde sig åter; hans ägon öppnades. I början kände han icke igen mig. Han låg lutad mot mitt bröst, jag höll i hans hufvud. Han frågade hvad som händt? läkaren sade honom, att han, i ett anfall af yrsel, lupit ur sin kammare. Han erinrade sig ingenting. Han begärte té.

Medan man tillagade det hvi-skade läkaren till mig, att jag skulle gå ut. Jag ville lägga hans hufvud på örngåttet; men utan att säga något, höll han mig i handen, att jag icke skulle ändra ställning: jag blef kvar. Man hade ställt undan ljusen; den djupaste tystnad rådde omkring oss. Han suckade djupt; jag tryckte

honom mot mitt hjerta och suckade äfven: han tycktes märka det, och utsade med låg röst Valeries namn. — Valerie! upprepade jag med rörelse, och tårar föllo, från mina ögon, på hans ansigte. Han vände sig då till mig och frågade, i det han svagt tryckte min hand: "Hvem är ni, ni som beklagar mig? — O min son! min vän! sade jag, känner ni icke igen mig? Ges det på jorden någon som älskar er högre?" Vid dessa ord, vid ljudet af min röst, som jag icke mer tvingade, kände han igen mig. Med otrolig haftighet slet han sig ur mina armar, lät sitt hufvud falla på örngåttet, täckte sitt ansigte med sina händer och utropade: "Olycklige Gustaf!"

Jag omfamnade honom och fuktade honom med mina tårar. "Ni

älskar mig då ännu?" sade han. "Ack! har ingenting undfallit mig? Har jag icke haft en långvarig yrsel? Huru är ni här?" frågade han, med en sönderslitande röst, "ni, Valeries make! — Bästa Gustaf, stilla er. Jag vet allt, jag beklagar er, jag älskar er, jag skulle ge mitt lif för er." Öfverlemnande sig då till ömheten och sjelfva glädjen, sade han, att han skulle dö nöjd, om jag ännu älskade honom: han frågade mig hvad jag ville säga, då jag försäkrade att jag visste allt. Förgäfvets ville jag uppehålla en förklaring, som allt för mycket borde uppröra honom; jag måste ge vika för hans böner, och säga honom hvad ni hade skrivit till mig. O! huru tackade han ej sin Ernst, för denna lyckliga tanke! Jag dolde för honom, att Valerie blifvit underrättad härom;

jag sade blott att hon visste han var sjuk, och att hon skickat mig till honom. Han lyftade sina händer mot himmelen, men utan att tala. "Är det en dröm," sade han omsider, "är det en dröm? Hvad! ni förlåter mig!" Derefter ville han fortfara och afmåla för mig sina strider, sina lidanden; jag beviste honom att hans bref redan underrettat mig om allt. Han kastade sig till mitt bröst, "Jag dör nöjd" upprepade han, "ni förlåter mig! Ni känner min olyckliga kärlek, och ni förlåter mig!" Denna förklaring, som bordt oroa honom, genom de rörelser den väckte, gjorde honom endast godt; han syntes lättad från en grufvig börda. Han drack med nöje téet som man hämtade honom.

Då yrseln helt och hållet för-

svunnit, hufvudvärken saktat sig, tryckningen öfver bröstet minskats, gaf allting oss hopp om en ansenlig förbättring; men ack! detta hopp försvann snart: febern visade sig åter, med grufligt fördubblad styrka. Det kalla vattnets och nattluftens verkan yttrade sig snart: hostan blef så förskräcklig, att vi fruktade han skulle uppge andan, under de anfall han deraf hade.

Se här berättelsen om den grufliga gårdagsnatten. Han är i dag så matt, att han icke kan framföra ett enda ord; men han betraktar mig ofta med ömhet; han lägger handen på sitt hjerta, för att visa mig sin erkänsla, och försöker att småle. O! hvad det gör mig ondt! hvad jag lider!

Den November.

Denna morgon gick jag in till honom; han hade sofvit en timme; han var litet bättre. Jag satte mig sorgligt på hans säng: han såg tårar i mina ögon. Jag sade intet; jag betraktade honom med smärta. "Gråt icke, för min skuld," sade han, "min värda vän! Hvarföre skola de som älska mig sörja? Hafva de icke, som jag, dessa stora begrepp, som fästa sig vid ett omäteligt tillkommande? Är detta lifvet då allt för dem, som för den otrogne? Jag känner att jag tar med mig det som gör lefvande, äfven när dessa ögon skola tillslutas. (Och han öppnade sina stora svarta af smärtan utmattade ögon, och såg upp mot himmelen). Jag dör ung, jag har alltid önskat det; jag dör ung och

jag har mycket lefvat. Min Far! min älskade lärare! tillade han, och såg på mig, med ett obeskrifligt melan- koliskt behag, har ni icke ofta lärt mig att nyttja lifvet; och tror ni icke att jag, inom denna rymd af tjugutvå år, ägt dagar och timmar som uppvägt en lång lefnad?" Han hade lagt sig åter, likasom för att hämta andan; jag hörde honom andas med möda, men han sökte att dölja det för mig. Erik hade borttagit vaxljuset, som sårade Gustafs försvagade syn; en liten lampa var endast kvar. "Hon slocknar," sade han häftigt, "hindra det; hon bör icke slockna ännu." Han suckade. O! hvad denna suck var söndersli- tande för mig! "Det är ännu långt tills dager," sade han, förmodligen för att dölja hvad han känt; "hvad är klockan?" (Jag lät mitt ur repe-

tera) "Fem ? Jag ville sofva litet; men jag känner att jag icke kan det. O min vän ! tillade han och stödde sig mot sin arm, huru mycket godt finnes det ej i verlden, som vi antingen alldeles icke, eller endast svagt, värdera!----- Huru ofta har jag icke sofvit nio timmar efter hvarandra!"

"Hon sofver nu ; tror ni icke det ? sade han. Hon har hälsans och sällhetens sömn ; och kanske drömmer hon om er, värda vän. O ! måtte hon länge sofva lugnt, och äfven ni !" han kramade min hand. — Nej, svarade jag, hon kan icke vara lugn ; hon vet att den vän, som älskar hennes sällhet, hennes rena och känslofulla hjerta, lider. — "Ack ! min vän , jag ville

hvarken störa hennes sömn, eller lugnet i hennes hjerta. Nej, nej, några tårar endast, och ett af dessa långvariga minnen, som räcka hela lifvet igenom, men utan att göra dess smärta, som hedra dem hos hvilka de finnas." Han gret i stillhet.

Jag flätade mina armar om hans hals, jag kyste honom! han lade sig i min famn; jag satt på hans säng. Han förblef en lång stund, utan att tala, och jag märkte, på hans lugnare och jemnare andedrägt, att han somnat. Jag kände mig förtjust, att se denne olycklige njuta några ögonblicks ro: jag höll andan tillbaka. På detta sätt sof han en half timme.

Den November.

Jag har tillbragt några dagar, utan att skrifva er till. Modfälld, nedslagen och sväfvande mellan den grufligaste fruktan och några ögonblicks hopp, behöfver jag öfverlemnna mig till denna senare känsla, för att icke sjelf digna. Han är bättre; han hostar mindre. Läka- ren sade att hans kroppsbyggnad måste vara af de starkaste, då han, efter fjorton dagars feber och yrsel, kan befinna sig så. Man ser att hans bröst allena förstör honom; sjelfva hans ungdom gör faran större; hans blod är så häftigt! Han ville att vi skulle bära honom i trädgården, vi samtyckte ej dertill; det var kallt i dag.

Den November, kl. 7 om morgonen.

Jag fortsätter min sorgliga berättelse. Jag tycker det är en skyldighet att rycka undan glömskan hvarje ögonblick, som allena, ack! i framtiden, skall tala om vår gemensamme vän, och jag upptecknar sorgfälligt hvarje ord, hvarje omständighet af dessa sorgliga uppträden----

Hvad det är svårt att behandla själens smärtor! På huru många vägar hinner man henne icke, då man tror sig vara långt ifrån att såra henne! Då jag, i dag, kom in till Gustaf, hade man öppnat fönstren, för att släppa frisk luft i hans kammar; han tycktes må temmeligen väl; jag förutsåg att han skulle använda detta ögonblick, att tala med

mig, och jag fruktade för hostan, som återkommer vid den minsta retelse. Som jag blef varse böcker på ett bord, föreslog jag att läsa för honom, och frågade om det bland dessa böcker fanns någon han i synnerhet älskade; Han svarade att han ville höra något på engelska, och då Thomsons Årstider föll mig i händerna, öppnade jag boken och begynte, utan att tänka derpå, dessa sköna verser:

But happy they! the happiest of their
kind!

Whom gentler stars unite, and in one
fate

Their hearts, their fortunes, and their
beings blend.

Ett qvafdt rop af Gustaf förskräckte mig. "Hvad fattas er," skrek jag, och boken föll mig ur

handen. — "Jag har ondt, mycket ondt, här," sade han, och visade åt sitt bröst; och han tillslöt ögonen och dolde sitt hufvud i örngåttet, för att undvika att tala med mig. En hemlig instinkt förkunnade mig att jag gjort honom illa. Jag närmade mig till fönstret, och denna trogna tafla af en lycklig förening, som Thomson så ljuft afmålat, kom tillbaka i mitt minne och rörde mig lifligt.

Den November.

Han ville, att vi skulle bära honom i trädgården, för att se solens nedgång och andas den friska luften, som alltid ger honom lisa. Man satte honom i en länstol. Han syntes njuta dessa ögonblick, då natu-

ren melankoliskt tycktes kasta omkring oss den slutande dagens sista färger. Denna dag hade varit skön, som Gustafs ungdom. Mina ögon följde ljusets aftagande, och vändes ömsom på horisonten, ömsom på honom. Han tycktes gissa till mina tankar; han fattade min hand: "Hvad naturen är skön! hvad hon utbreder för ett lugn öfver hela mitt väsende! Alldrig hade jag älskat henne så, om jag ej känt olyckan. (Han såg på mig med ett rörande lugn). Hvad hon tröstat mig, denna sublimes natur! Lik religionen, har hon hemligheter, som hon endast förtror åt stora smärtor. Min värda vän!" fortfor han, då han såg mig mycket upprörd, "det är ljuft att hvila i hennes sköte; beklaga mig icke."

I detsamma hämtade man mig

en packe med bref från posten. Gustaf igenkände Valeries stil; han reste sig häftigt upp, men föll straxt tillbaka, utmattad af detta bemödande; han smålog sorgligt. "Föreställ er min yra, sade han; jag trodde att posten kunde hafva medfört något äfven åt mig, och jag ville stiga upp, för att fråga derefter. — Säkert har Valerie skrivit till mig om er, sade jag. — Ack! läs, läs. — Nej, icke om ni öfverlemnar er till denna våldsamma rörelse." Han svarade intet, men visade, med handen på sitt hjerta, att han stillade dess klappning.

Vi gingo tillbaka i kammaren. Han ville icke lägga sig; han satte sig på sin säng, stödde sig emot en af stolparne och knäppte ihop sina händer, för att be mig läsa. Valerie

skref verkligen om vår olycklige vän; hon sade, att hon trånade i en smärta, som hon icke kunde förtro någon, som oroade hennes dagar med mörka aningar; hon beklagade sig att hon var skild ifrån mig; hon begärte tusende underrättelser om Gustaf, och yttrade sig rörd öfver detta olyckliga offer för en så bedröflig kärlek.

Jag tordes icke läsa detta bref för vår vän; jag fruktade visa honom att Valerie kände hans sorgliga hemlighet. "Hvad gör hon," frågade han ängsligt; "hon lider? O! om hon visste allt!" Han stannade, och såg försagd uppå mig. Jag slog ned mina ögon. "Min far!" sade han, med sönderslitande röst, och sträckte emot mig sina bedjande händer," min far! lofva mig att

hon en dag får veta att jag dör för henne!" Hans ton rörde mig så, erinrade mig så lifligt min afledne väns, att jag, hänförd af det ömmaste medlidande, svarade honom: "Hon vet allt.— Hon vet allt!" upprepade han, och störtade sig för mina fötter. Förgäfves ville jag upplyfta honom; han tryckte mina knän, han upprepade: "Hon vet allt! jag dör nöjd. Hon skall begråta min död. O min värda vän! tillåt henne dessa fromma tårar--- Min Fars vän! min välgörare! ännu, ännu en bön! Valerie skall skänka er söner; himlen skall ännu en gång göra er till Far, för att belöna er för allt hvad ni gjort för mig: kalla en af dessa söner Gustaf; må han bära mitt namn; må Valerie ofta nämna detta namn, må den ljufva moderliga känslan blanda sig med mitt minne, och lyckan och

saknaden, på detta sätt, förena sig." — Stilla er, bästa Gustaf", sade jag, i det jag upplyftade och omfamnade honom, med ömhet; "allt hvad jag kan göra för min foster-son, för min bästa väns son, det skall jag göra." Han hade kastat sig på knä för mig, hans öfverspänning gaf honom en ovanlig styrka; hans bleka kinder hade färg, hans släckta ögon lyste ännu en gång, såsom i hälsans dagar; och passionen stridde med döden, på detta förtjusande ansigte, som naturen prydde med det mest himmelska uttryck. "Jag är lycklig," sade han, och tog undan mina händer, som dolde de smärtande tårar jag sökte att tillbaka hålla; "jag är lycklig, gråt icke. Gå, med mig, igenom allt det goda jag känt, och allt, som ännu står mig åter. Naturen kastar, någon

gång, på jorden dessa själar, som hon roar sig att göra mer brinnande och mer ömma; hon ger dem inbildningskraften till sällskap, och låter dem, inom en kort tidepunkt, förtära all deras varelses lycksalighet, alla dess välgärningar. Är det då icke en lycka att dö ung, med alla hjertats krafter, att föra allt med sig till evigheten, innan allt vissnat? Äro de lyckligare, dessa menniskor, för hvilka lifvet drar sig undan, som för en oförmögen gäldenär, hvilken alldrig betalt något? Mig har naturen gifvit allt. Jag hör ännu denna älskade röst af min mor, min syster, min Ernst; dessa magiska ljud, som emottogo mig vid min ingång till lifvet, sväfvade ännu i mina öron; ingen har bedragit mig, dessa första och sista dagar. Så sörjde naturen och vän-

skapen för min ungdoms sällhet ; så hann jag ----- Förlåt, min Far, sade han, med en lång suck; då jag öppnar för er mitt hjerta, måste ni väl finna henne der ----- Så hann jag denna känsla, fortfor han, med lägre röst, hvars smärtor öfverväga nöjena af det menniskorna kalla kärlek; blixst från en annan verld, har hon förtärt, men icke vanärat mig.” Här stannade han och dolde sitt ansigte i mitt sköte. Derefter fortfor han: “Jag har sett min ungdoms dröm gå förbi mig; hon smålog emot mig, jag utsträckte armarna: dygden trädde emellan Valerie och mig, och visade mig himmeln, der inga stormar finnas.” Här föll han i djupa tankar, och tillade sedan, med hänryckning: “Men Valeries saknad skall tränga igenom min graf; vänskapens röst skall kalla

mig, i de melankoliska nätterna, och dess genius föra till mig det rörande ljudet. Är jag då icke lycklig, jag som tar med mig ett rent hjerta och tårar, som välsigna mig? Ack! min Far, människorna kalla dem romaneska, dessa rikare själar, som icke vela lefva af annat än det som utgör lifvets ära; och svärmeriet förekommer dem blott som en farlig feber, då det likväl är en uppenbarelse, för utmärktare själar, en gudomlig gnista, som upp-lyser det som är mörkt och doldt för hopen, en utvald känsla af de högsta skönheter, som gör själen lyckligare, då hon gör henne bättre. Det är jag, det är jag, som tar med mig allt tröstande och stort: det äro icke de, som gå förbi lifvets lycksalighet, såsom en gåta, den de icke förstå, som stadna, med deras e-

goism och deras små begrepp, vid de små passionerna. Oförnuftige! De våga icke begära sällhet af himmelen, de begära nöjen af jorden, och himmelen och jorden göra begge dem arflöse.”

Förskräckt af den häftighet, hvarmed Gustaf talade och i fruktan att han helt och hållet uttömt den lilla styrka han ägde öfrig, hade jag försökt att hejda honom, men förgäfvdes. Sjelf hänförd af hans entusiasm, af denna utmärkta, sällsynta själs utveckling, hade jag öfverlemnat mig till denna så rörande beundran, som förtjuser och upphöjer oss: jag kände honom vid mitt hjerta; hans bröst rördes häftigt, hans andedrägt blef tyngre, hans kinder brunno, hans hufvud föll i min famn. Jag trodde att han

sökte hvila sig; han var afdånad, och denna långa dånning försatte mig i den grufligaste förskräckelse; detta ögonblick var ett af de mest sönderslitande i min lefnad. Min ångest ökades ännu af en omständighet, som måste göra den full af fasa. Medan jag sökte att återbringa Gustaf till sansning, hördes döds-klockan från ett nära beläget kloster; det var förmodligen en af munkarne, som också kämpade med döden. Detta dystra och sorgliga ljud sänkte dödsångestens smärta i min själ, och min panna öfversvämmades af en kall svett. Sluteligen kom Gustaf åter till lifs. Man hade gått efter läkaren; pulsen kändes ej under dess hand; den rysligaste blekhet betäckte hans ansigte; han kunde icke ta in något. Huru ofta förebrådde jag mig ej, att jag låtit

honom tala! Men i dessa grufliga sjukdomar blanda döden och lifvet sig så med hvarandra, att man beständigt har hoppets villa. Jag hade trott honom mycket starkare än han kunde vara. Jag lemnade honom icke; han somnade slutligen, klockan fem om morgonen, och jag lemnade honom då. Jag skrifer detta efter några timmars hvila.

För att om natten, då jag såg att han icke fick sömn, rycka honom ur sina djupa tankar, föreslog jag, att läsa för honom en dagbok, författad af hans mor, och som jag funnit bland hans papper; jag hoppades derigenom leda hans tankar på en ljufvare tid. Ett stycke, som jag läst, hade visat mig en god gerning af Gustaf; det var ett dubbelt tröstande minne i denna sorgliga

tidpunkt. Han sade att han ville ni skulle få denna dagbok; jag skickar den därför härjemte. Hvad han älskar denna älskvärda mor! hvad tanken på henne ofta mildrat hans plågor! Jag såg att han höjde sig till henne i dessa lugnets regioner, dit han längtar att komma.

FRAGMENTER

u r

Gustafs Mors Dagbok.

“Du är i min famn, du lefver, min son, du om hvilken mina stolta förhoppningar drömde! Hela min själ är knappt tillräcklig att fatta denna moderliga sällhet. Och dessa rena ljufva dagar af en lycklig förening hafva blifvit ännu re-

nare, ännu ljufvare. O qvinnor! hvad er lott är skön! Hela världen är icke nog vidsträckt för mannen; han ditför sina oroliga begär; han vill uppfylla den med sitt namn; han sträfvar hvarje dag, han slöser med lifvet, det är alltid utom honom själf. Och vi! — huru skön är ej vår okända lott, som icke söker andra blickar, än himlens! Huru lyckligt begåfvades vi ej af henne med hjertan på en gång modiga och ömma; med dessa hjertan, som trotsa smärtan och döden, och gifva sig för ett småleende! Gudomliga Allmakt! du lemnade oss kärleken, och kärleken, under tusende former, förtjuser vår lefnad! Vi älska, då vi öppna ögonen för ljuset, och vi gifva hela vår själ, först åt en mor, sedan åt en vän, alltid åt den olycklige; så hinna vi, genom växlan-

de nöjen, en annan kärleks förtrollning, och allt detta lärde oss endast bättre den pligt, för hvilken vi skapades. Min lefnads vällust, älskade Gustaf! jag är då också Mor! mina ögon kunna icke tröttna att betrakta dig; tusende förhoppningar följa på hvarandra och upptaga hela min dag, till och med mina drömmar. Jag väntar din första blick, då du vaknar forskar jag efter ditt smälöje."

"Jag drömmer redan om den tid, då du skall känna mig, då, under utvecklingen af dina små begrepp, dina behof, dina böjelser, ditt val, allt skall föra dig till mig ----"

"Jag har burit dig till kyrkan, Gustaf; jag har tackat verdens Gud, som gaf dig åt mig; jag har svurit, nej, jag har lofvat, och alldrig gjor-

des något löfte med sådan värma, jag har lofvat att uppfylla mina pligter emot dig. Jag höll dig i mina armar; jag var stolt och ödmjuk, på en gång; jag var mor. Jag var så rik! Huru skulle jag icke känna till det hjerta, som högmodades öfver dig, min Gustaf! Men jag var också ödmjuk. Hvad hade jag gjort att förtjena en så stor sällhet? Jag lade dig på det altare, vid hvars fot min förening med din Far välsignades: jag kom tillbaka till slottet; omgifven af våra underhafvande; deras blickar välsignade dig, ty de älska din Far, och jag lofvade, för dig, att du, en dag, skulle älska dem.”

“Och när jag blef allena, gick jag med dig i det långa galleriet, der dina förfäders porträtter finnas,

och ännu svag, ty det är endast några veckor, sedan jag kände den smärta, jag så ljuft glömde, satte jag mig vid en bunt vapen, dem din stora Farfar med ära fört, i krig för fäderneslandet. Förr väckte de hos mig rädsla; men nu tänkte jag, att den dag skall komma, då dina unga händer äfven skola föra dem, och ett brinnade, sublimt mod lifva dig. Sedan sprang jag omkring galleriet, och visade, yr af glädje, dig åt dina förfäder: likasom de sett mig; jag stannade framför honom hvars afkomling du äfven är, som så väl tjente sin Gud och sin Konung; och upplyftande dig med stolthet, sade jag åt hjälten: "Se på min Gustaf, han skall försöka at likna dig."

“I dag, är du två år, älskade Gustaf. Din far, som flere månader varit frånvarande, återkom i går från Stockholm: med hvad känsla af sällhet återsågo vi ej hvarandra! Han begärte få se dig; jag sade honom att du sof och förde honom i salen. Jag sökte sysselsätta honom, ett ögonblick; men jag kunde icke dölja min oroliga glädje och väntan; jag såg tjugu gånger åt dörren. Vi suto nära till den stora spisen, hvars gamla målningar du så gerna betraktar. Ändteligen öppnades dörren och du kom in, för första gången klädd i ditt köns drägt; och vår nationella kostym, som är så vacker, klädde dig oförlikneligt. Du var villrådig, då du kom in, om du skulle gå längre fram; du trodde det var en främmande. Jag fruktade för dig; derpå

gjorde du några steg, och glädjen återväcktes hos mig. Den längd du hade för att hinna till oss, och som skulle visa din Far att du kunde gå, mättes af mig, under hjertklappning, likasom den utgjort din lefnadsbana; jag darrade för dig; jag hade låtit borttaga allt ur vägen för dina steg; jag uppmuntrade dig med mitt småleende; jag ropade dig. Jag hade dolt, till hälften, bakom min rygg, nya leksaker; du såg dem; du fördubblade ditt bemödande. Din Far hade svårt att styra sig; han ville beständigt flyga emot dig; jag höll honom tillbaka. Slutligen sprang du nästan, och nära till oss betraktade du honom, ifrån hufvudet till fötterna, och kastade dig i mina armar. O förtjusande ögonblick! En enda omfamning sammansmälte oss alla tre, din Fars tårar runno, och

du gick ifrån honom till mig och ifrån mig till honom, såsom ett skönt löfte af oss att alltid älska hvarandra. O min son! hvad sällhet har jag ej haft att njuta, att beskrifva. Jag skall ofta läsa och ofta låta dig läsa dessa rader.”

“I dag, under middagen, talte man om ett rörande drag ifrån något Tyskt krig. Magistraten i en belägrad stad, som var nära att öfverlemnas till plundring, lät samla alla Mödrar vid Rådhuset och befalle dem hämta sina barn, ifrån sju till tolf års ålder, och kläda dem i sorgdrägt. Denna rörande samling af unga medborgare och kan hända offer, skulle gå att anropa fienden om förskoning. Dessa

Mödrars förtviflan, vapnenas gny, fiendens skri, allt målade sig i dina drag, Gustaf; din unga inbildning visade dig allt detta. Slutligen steg du upp ifrån bordet, sprang i mina armar och sade, under det du, med stolthet och ömhet, betraktade mig: "Mamma, jag är sju år; jag hade också gått till fienden, och bedt honom för dig." Gustaf, finns väl en lyckligare Mor?"

"Gustaf! du har i dag gjort en hjeltedat; och du är endast tolf år!"

"Ett fattigt barn i byn, som lekte vid strömmen, föll deri. Gustaf gick i trakten deromkring; han hade nyss varit sjuk; han var svag och kunde knappt simma. Han sprang till, kastade sig i strömmen

och fick i barnet, då det återsyntes på vattnet; men som honom felades styrka, och han icke ville släppa barnet, ropade han om hjälp----, lyckligtvis hade man sett honom. O min Gud! Hvad hade det eljest blifvit af mig? Man förde dem begge hem. Gustaf var länge afdånad. Då han öppnade ögonen, var hans första rop efter barnet; han gret af glädje, han omfamnade det; han gaf det hvad han ägde, att lemnas åt dess Mor: sjelf gick han icke dit, han blygdes för sin välgerning."

"Hvad den vänskapen är intressant, som förenar Gustaf med Ernst! Endast sköna själar älska så. Vi suto vid stora dammen; de begge vännenne voro under ett träd,

de läste Homer tillsammans : deras unga hjertan lågade : det var ett högtidligt behag i denna Scen. Dessa rika taflor af en så stark inbildning ; dessa känslor , som äro för alla åldrar och alla tider , och som rörde deras rena hjertan , flyttade dem ömsom till orientens himmel, och återförde dem i deras böjelsers trollkrets.”

“Ernst och Gustaf öfverlemnade sig med ifver till botaniken. Jag tror att om Linné icke varit Svensk, skulle de mindre älska detta studium. Hvad de äro lycklige! Hvad denna lifvets poetiska ålder är skön, då man önskar sällhet åt allt lifvande, och då allt svarar oss! Imidlertid är det någonting passioneradt

i Gustafs karakter, som stundom oroar mig.”

“Gustaf är femton år. Jag betraktade honom med den ömhet som anar allt, och jag kände ett slags bäfvan; jag vet icke hvarpå den grundar sig. Gustaf, begåfvad af himlen med alla ädla dygder, Gustaf, älskad af alla, Gustaf, med ett ord, som fick på sin lott naturens och samhälls-inrättningens förenta välgerningar, äger han icke allt hvad som lofvar sällhet? Och likväl känner jag att hans själ är en af dem som icke röra vid jorden, utan att der känna starka stormar, som alltför ofta qvarlemna endast söndersplittrade stycken. Någon ting så ömt, så melankoliskt, tyckes sväfvva omkring hans stora svarta ögon,

öfver hans långa, stundom nedsänkta ögonhår! Han har icke mer barnomens oroliga rörlighet; han har lemnat sina hästar och blommorna i sin örtsamling; han promenerar ofta allena, och flitigt med Ossian, som han kan nästan utantill. En besynnerlig blandning af krigiskt svärmeri och sorglös tankfullhet, bringar honom ömsom ifrån den starkaste liflighet, till en ängslan, som framkallar hans tårar.”

“I går kom han från en af sina ensliga promenader; jag ropade honom. “Gustaf,” sade jag, “du är nu, på en tid, för ofta allena — Nej, min mor, alldrig har jag varit mindre allena;” och han rodnade.— “Med hvem är du då, min son, på dina ensliga färder?” Han drog fram Ossian; och sade med en pas-

sionerad min: "Med hjeltarne, naturen och - - - — Och hvem? min son." Han tvekade; jag omfamnade honom. "Har jag förlorat ditt förtroende?" Han omfamnade mig med hänryckning. "Nej, nej!" Därefter tillade han, med lägre röst: "Jag har varit med en idealisk, tjuusande varelse; jag har aldrig sett henne och ser henne ändå; mitt hjerta klappar, mina kinder brinna; jag ropar henne; hon är ung och försagd, som jag, men hon är mycket bättre. — Min son, sade jag, ömt och alfvarsamt, du bör icke så öfverlemna dig till dessa drömmar, som bereda kärleken och förtaga styrkan att bestrida henne. Tänk efter huru långt det är, innan du kan tillåta dig att älska, att välja dig en maka, och hvem vet om du någonsin skall lefva för en

lycklig kärlek! — Nå väl, min mor, har ni icke lärt mig att älska dygden?” Jag smålog och skakade på hufvudet, liksom för att säga: Det är icke så lätt, som du tänker!”

“Ja, min bästa Mamma, dygden förskräcker mig icke, sedan hon iklädt sig era drag. Ni realiserar för mig en idé af Plato, som trodde, att om dygden gjorde sig synlig, kunde man icke mer emotstå henne. Det fruntimmer, som skall bli min maka måste nödvändigt likna er, om hon skall vinna hela min själ.” Jag smålog ännu. “O hvad jag skulle älska henne! mycket, mycket utöfver lifvet, och jag skulle tvinga henne att älska mig på samma sätt; man emotstår icke det jag bär här, i hjertat, någonting så passionerad!” sade han suckan-

de och darrande; sedan tillade han, efter ett ögonblicks tystnad: "En af våra förundransvärdaste, förträffligaste män, Svedenborg, trodde att varelser, som mycket älskat hvarandra här nere, sammanblandades efter döden och formerade tillhopa blott en engel: det är en skön idé, är det icke så, Mamma?"

Här slutades dagboken; och ni allena kan föreställa er hvad jag led vid de grufliga jmförelser jag, i anledning deraf, gjorde. Dessa lysande förhoppningar, som skulle krossas mot en graf, denna älskvärda Mor, som tycktes ana den olycka vi hafva för våra ögon, och denna rena, ädla, känslofulla karakter, som hållit allt hvad dess barndom lofvat--- det ges icke något uttryck för hvad jag

kände. Han, för sin del, hörde mig med ett lugn, som jag hade trott om möjligt. Tjugu gånger ville jag stanna, och ångrade mig att icke hafva tillräckligt förutsett det smärtande som denna skrift innebar; men han besvor mig, med lugn, att fortfara.

Stundom tycktes han söka återkalla i sitt minne dessa Scener af sin barndom. Medan han öfverlemnade sig åt sina drömmar, strök han från sin panna håret, som tycktes besvära honom, och hans blekhet gjorde mig då så ondt. Då jag läste för honom det stället, der det talas om Homer, lyfte han sig upp: han knäppte ihop sina händer, utan att säga något; en glädje, som ännu var skön, oaktadt hans visnade drag, målade sig i hans ansigte; han nämde långsamt ert namn, sedan tillade han:

“O! huru väl erinrar jag mig icke detta! O min barndoms ljufva nöjen! I kommen då ännu att sätta er på min graf!”

Då det taltes om botaniken, som ni begge älskade, sade han, med en stilla suck. “Böjelserna försköna lifvet och passionerna förstöra det.”

Men när han kom till minnet af den dag, då hans Mor omfamnade honom, då han lofvade att älska dygden, gret han bittert; han utsträckte armarne, likasom han ännu kunnat räcka henne, han höljde sitt ansigte med händerna, och sade, med qväfd röst: “Förlåt mig, älskade, heliga skugga! att jag icke tillräckligt hört din profetiska röst; jag har nog lidit.”

Han är mycket sjuk, läkaren.

har intet hopp; min modfällda själ
 öfverlemnar sig till en dödande smär-
 ta. Om ni kunde komma, om han
 ännu kunde se den Ernst han så
 högt älskar! Ack! era tårar skola
 endast falla på den jord, som snart
 betäcker den dygdigaste, den älsk-
 värdaste bland menniskor.

I dag fann jag Erik med honom.
 Gubben säger intet, han gråter icke,
 han har förlorat till och med sina
 tårar; han har utgjutit många; ni
 vet huru han älskar Gustaf, hvars
 ungdom uppväxte under hans ögon.
 Hvad smärtan vid denna ålder är
 plågande! Ungdomens tårar äro en
 vår-dagg, som bortdunstar och för-
 skönar den blomma hon besökt;
 men ålderdomens sorger äro som
 höstens mörka storm, hvilken ned-
 slår bladen och föröder sjelfva trä-

det. Erik, med kinder plöjda af ålder och lidande, satt på Gustafs säng; hans gråa hår blandades med skrynklorna på hans panna; hans händer darrade; hans dystra ögon frågade Gustafs miner; han höll ett öppet schatull; deri voro några bref, ett till Gustafs syster, ett annat till Valerie; mina ögon föllo derpå; Gustaf rodnade; jag omfamnade honom. "Läs, sade han, det är det första jag skrifver till henne, och det är från min graf jag daterar det. — Nej, nej," svarade jag, med den häftigaste smärta, "ni skall icke dö; ni skall lefva, ni skall bli frisk; tiden skall utplåna spåren af en stormande passion: Valerie har en syster, som mycket liknar henne; ni skall erhålla hennes hand, och vi skola begge bli lyckliga. Han skakade sorgligt på hufvudet; han anförtrodde

mig ett pakett, som innehöll hans sista förordnanden; han tog fram sin Mors porträtt, förde det till sina läppar och sitt hjerta. "Der måste det bli qvar, sade han."

Han tillställde mig ett Maltheser-korss, för att lemnas till Johanniter-orden, hvars stormästare Prins Ferdinand är. Han betraktade det en stund: "Min Far bar det länge, sade han, och vid hans död begärte kungen det för mig, på det denna distinktion skulle kvarblifva i Linarska familjen."

En gubbe, en ifrån Frankrike förvist andelig, som funnit en fristad i klostret, nära till detta hus, har besökt Gustaf. Han hade ofta råkat honom och läst i hans själ den smärta, hvaraf hon förtärdes. Han

hade några gånger talt med honom, beklagat honom, utan att vela beröfva honom hans hemlighet, och äfven berättat för honom åtskilligt om sitt fädernesland. På detta sätt knöts emellan dem en förbindelse, lika kär för dem begge. Han gick till Gustafs säng; och jag märkte att hans drag förändrades, då han såg den sjukes utomordentliga blekhet och bedröfliga tillstånd. Gustaf räckte honom sin hand, och visade, med den andra, på sitt bröst, för att ge honom tillkänna, att han icke kunde tala med honom; han försökte småle, för att tacka honom. Gubben lade sakta tvenne neglikor på sängen och sade: "de äro de sista ur min trädgård; jag har sjelf vårdat dem." Derefter i hopknäppte han sina darrande händer, lade dem på sitt bröst och betraktade länge

Gustaf, utan att tala; jag såg blott två tårar långsamt skilja sig från hans ögonlock; det tycktes att naturen, som icke vill förlora något vid denna ålder, höll dem tillbaka, emot hans vilja. Gustaf hade äfven blifvet varse dessa tårar; ty en solstråle upplyste prestens vördnadsvärda hufvud. "Sörj icke, för min skuld," sade Gustaf åt honom, med svag röst, "jag tror på en större lycka än hela jorden kan gifva mig." Han såg upp mot himmeln och tillade: "Bed för mig, Christi Sändebud, ni som tjent honom och icke förtörnat honom." Gubben svarade: "jag är icke annat än en fattig syndare."

Han tog ett krucifix, som han ställt på bordet bredevid Gustafs säng och räckte det åt honom, som,

med sina matta händer, förde det till läpparna och böjde på hufvudet; derefter gaf han det tillbaka, med en andäktig blick mot himmeln, och sade, med hopknäppta händer: "O människors frälsare och välgörare! i Din Faders hus gifvas många bönningar: så har Du sagt; gif mig äfven ett rum, Du som är idel kärlek! Se icke till min lefnad, se till detta hjerta, som älskade och led." — Den helige mannen hade fallit på knä, invid Gustafs säng; och inbegripen i en brinnande bön, glömde han jorden och människorna: han var i himmeln.

Den stora kloster-klockan begynte ringa; hon gaf tillkänna att Gudstjensten skulle börjas. Det var en stor högtid; alla klockorna i neyden omkring förenade sig med den-

na ; och tvenne Chor-gossar , som kommo in i rummet , förkunnade gubben , att man väntade honom. Han var redan uppstigen, och hade lagt sina vördnadsvärda händer på vår väns hufvud; han vände sig till mig, som, stum under hela denna Scen, lät mina tårar flyta, och frågade mig, om man icke tänkte att betjena den sjuka med Sakramenterna? "Jag väntar, hvarje ögonblick, vår Predikant, som bör komma från Venedig: unga gref Linar," tillade jag, "är icke katolik." — "Han är icke katolik!" skrek gubben med en ton af smärta, och lät en ängslig suck undfalla sig: "men jag har sett honom i mässan, jag har sett honom bedja Gud, med andakt." — Vi tro, sade jag, att människoslägtets Far kan åkallas allestädes, och der vi finna våra likar, förena vi

med deras, våra böner, vår tacksamhet: finns icke det samma barmhertighet för alla, som hafva samma elände? — Han suckade: hans religion och hans själs godhet stridde med hvarandra. — “Förträffliga man,” sade jag, “som endast vill välsigna; jag ser hvad det skulle kosta detta hjerta, att förskjuta oss. Han som ni söker likna, han som sade: kommen till mig alla I som ären betungade, han är ännu tusende, tusende gånger mildare mot människorna.” Han betraktade Gustaf. Erik tor-kade sitt bleka ansigte, hvarifrån svetten droppade.

Presten lyftade sina händer mot himmeln, och sade: “Guds barmhertighet är oräkneligare än sanden i hafvet;” och derpå gick han långsamt ut, vände sitt hufvud

tillbaka, och välsignade den sjuke,
vid dörren.

Klockan tu, om natten.

Han har frågat mig om jag kände det ställe, der han ville bli begrafven; jag kunde blott svara genom ett nekande tecken med hufvudet. Jag led gruffligt; han märkte det. Han har sitt fulla förnuft; han lät mig komma närmare, och bad mig, med svag röst, vidtaga nödig anstalt, att han kunde begravas på en närbelägen kulle, hvarifrån man har utsigt åt Lombardiet; den är täckt med höga granar. Han har testamenterat en summa åt fattiga Mödrar i denna by, till hjälp vid deras barns uppfostran. Han ville, att dessa barn, hvarje år, på hans

begravningsdag, skulle komma till hans graf; att man förmådde dem älska detta ensliga ställe, der en källa af klart vatten flyter. Han finner nöje i den tanken att dessa oskyldiga varelser skola älska det ställe der han njuter hvila. Jag har lofvat honom att uppfylla hans vilja.

Läkaren från Bologna är kommen; han finner honom mycket sjuk; han tror ej att han ännu kan lefva fyra dagar. O! hvilken grufelig natt jag tillbragt!

Jag har besökt kullen, såsom jag lofvade honom. Det blåste häftigt; en svärm flyttfoglar slog ned på träden; dessa foglar tycktes, med deras entoniga skri, upprepa sitt farväl, vid anträdet af deras nya

flyttning. De höjde sig i luften, sväfvade der omkring, slogo ännu ned en gång och försvunno. Jag såg den plats han valt sig; han har arbetat der; der stod ett träd, hvars grenar voro afklädde, men det lefde likväl och höjde sig mot himmeln. Spaden, hvaraf Gustaf betjent sig, stod lutad mot trädet, på hvars gamla, ojemna bark jag läste denna inskrift: Vandringsmannen, som skall sofva vid din fot, kommer ej mer att behöfva din skugga; men dina blad skola falla på det ställe der han hvilar, och säga de förbigående att allting försvinner.

Då jag återkom till Gustaf, slutade han att med mycken möda skriva några rader, som han lem-

nade mig. Jag kunde icke läsa dem; han hade förutsett det, och dikterade dem för mig.

Jag har tillbragt natten hos honom; han nämde ofta ert namn; han ropade er, han nämde också sin systers namn och gaf mig ett bref till henne, skrifvit innan han blef så sjuk. Han bad mig på det högsta, tillstålla er allt hvad som var adresseradt till er, och säga er huru mycket han älskat er. Ett ögonblick tillslöt han ögonen, öppnade dem sedan, räckte mig sin hand och suckade: "Jag sökte att samla Valeries drag, det lyckades mig icke; de finnas så fullkomligt här (han visade på sitt hjerta); men min inbildning är redan död; jag kunde icke få någon klar idé om dessa drag; jag hade velat taga af-

sked af henne. Säg henne, säg henne, huru mycket jag älskade henne." Han fattade min hand, han fästade ögonen derpå och sade: "Denna hand skall föra Valerie genom en ljuf och blomsterströdd väg; den skall alltid bli i hennes." Han föll i djupa tankar; derefter frågade han mig hvad timme hans far dött?

Han somnade. Efter en timme bad han mig läsa några kapitel ur Nya Testamentet; hvilket jag gör alla mornar.

Läkaren kom och bød honom en rogifvande dryck; han stötte den sakta ifrån sig, och sade: "Jag är tillräckligt lugn, för att dö; det är allt hvad jag behöfver." Han vände sig till Erik med dessa ord: "Jag

tackar er för er omsorg ; jag skall vänta er der uppe, hvarest vi ej mer skola åtskiljas." Den goda Erik tryckte, snyftande, hans händer till sina läppar, och lutade sitt hvita hufvud mot hans hjerta.

Den 4 December.

Denna morgon lät han kalla mig: han frågade om jag icke fått svar från vår predikant, och sade att han mycket längtade efter hans ankomst. "Det blir för sent," tillade han. — Jag väntar honom hvarje minut," svarade jag. — Jag är ganska svag, min värda vän," fortfor han. Derefter såg jag att han ville tala med mig om Valerie; han tvekade. "Har ni något att

säga mig?" frågade jag. — "Nej, nej, jag bör icke tillåta mig detta samtalsämne--- Allt är dessutom i ordning, allt är slutadt; och jag är alltför lycklig, då hon vet att jag dör för henne. Förlåt mig, vördnadsvärde och förträfflige man! Är det icke så, ni har förlåtit mig? Gif mig er hand, tryck min: ack! jag har icke mer någon styrka att uttrycka mina känslor!"

Han har ställt så till att bönderna på hans gods skola bli så lyckliga, som han kunnat göra dem. Detta gods, som tillfaller hans syster, ligger i Skåne, och det var der ni tillbragte en del af er barndom tillsammans. Han har utnämt er, jemte mig, att bevaka verkställigheten af hans yttersta vilja. Med hvad rörande oro försäkrade han

sig ej att hans förordnanden voro i mina händer! Han ville nödvändigt ännu en gång öppna det förseglade paketet, för att öfvertyga sig att han icke glömt dem. Ofta ropar han er; han säger: "Min Ernst! min Ernst! hvar är du?" Jag har läst ert bref för honom: var lugn! han vet att endast pligten kunde qvarhålla er. En annan gång åter ropar han Valerie; han säger: "Min syster! min ömma syster! du har lofvat älska mig, som en bror."

Han ville ännu skrifva till er; han ägde icke krafter dertill. De begge första raderna äro af honom, det öfriga har jag skrifvit, efter hans förestafning. Se här, dessa rader; jag skickar dem icke till er, ty jag väntar er hit.

„Min Ernst! jag skall ännu
 „en gång tala med dig, förr än
 „jag försvinner från jorden. Jag
 „har hållit mitt löfte; jag har
 „hållit barndomens löften, en
 „mognare ålders eder, jag har äls-
 „kat dig in i döden. Blif icke
 „rädd för detta ord; sjelfva döden
 „är blott en synvilla; den är ett
 „nytt lif, doldt under förtörelsen.
 „Vänskapen dör icke; min väntar
 „Ernsts i hvilans ostörda boning. O
 „min Erust! om du kunnat tillslu-
 „ta mina ögon och gömma min
 „sista suck i ditt hjerta, för att
 „trösta dig, de stunder, då du skall
 „säga: „Jag skall icke mer se ho-
 „nom åter!” Jag tycker att denna
 „sista blick hade målat för dig en
 „oförgängelig känsla, som bort trö-
 „sta dig öfver förlusten af det för-
 „gängeliga.”

„Ernst, jag har att tacka dig
 „för en mycket stor lycka: du har
 „frälsat mig från en grufvig smärta,
 „den, att dö, utan att tro mig vara
 „känd af honom, af denna oförlik-
 „nelige vän. Ack! endast sublimes
 „själar hafva sublimes ingifvelser!
 „Sådan var din, då du skickade
 „honom mina bref, då du lade för
 „hans höga själs blickar ett hjertas
 „strider, smärtor, fel och ånger, som
 „han ännu kan beklaga, och som han
 „omfattar med ett så faderligt öf-
 „verseende. Och äfven hon, min
 „lefnads engel! hon vet att jag äls-
 „skade henne, med en kärlek, så
 „ren som hon sjelf. Jag dör lycklig;
 „det är vid saknadens rörande röst
 „jag somnar! Jag hör ljudet af din,
 „jag vågar deri blanda Valeries.”

“Farväl, min Ernst; lef lycklig.

„Nej, det är icke lyckan jag önskar
 „dig; bevara din själ; det är en så
 „dyrbar egendom, att, om du ock
 „köpte den med det bittraste lidan-
 „de, du icke betalte för mycket.“

„Farväl, Ernst, trogna vän, öm-
 „hetens och dygdens barn jag vän-
 „tar dig.“

Se här detta rörande bref,
 hvaraf ni är värdig: det förestafva-
 des ej, utan att mycket uppröra ho-
 nom: det afbröts ofta: det fuktades
 ändtligen med hans tårar! Då han
 försökte läsa det å nyo, var han re-
 dan för svag; men han ville röra
 dervid och betrakta det, emedan
 det var till er.

Hvarken fruktan eller hopp äger mera för oss rum; endast smärtan återstår och tär mitt hjerta. Den dygdige Gustaf, min son, mitt hopp är ej mer - - - - han har gått till sina fäder, och hans stormiga dagar äro begrafna i förstörelsens kalla hemvist. Jag går att uppfylla den sorgliga och sista pligt jag är honom skyldig; jag skall försöka att ännu återlifva hans sista stunder, för att afmåla dem för den han så högt älskade - - - - Jag stannar, låt mina tårar flyta, låt edra flyta, på det ert hjerta icke må brista.

Jag har haft ett häftigt anfall af feber; jag höll, någon tid, sängen, beröfvad all känsla, helt och hållet öfverlemnad till den smärta hvaraf jag ännu lider. Jag skall försöka

att måla för er icke hvad jag känt, men hvad jag ännu har kvar i minnet af detta grufliga ögonblick och hvad som dermed äger sammanhang.

Dagen efter det han skref er till, förvärrades hans hufvud och bröst så, att läkaren fruktade, att han icke skulle genomgå natten. Vi lemnade honom ej ett ögonblick. Imellertid blef han mycket bättre, klockan fem, om morgonen; han kände sig, helt hastigt, mer lugn; plågan minskades; endast hans händer voro utomordentligt styfva och kalla. Man lät honom sätta dem i ljumt vatten; känslan deraf tycktes behaga honom. Ungefär klockan sex frågade han hvad datum vi hade; jag svarade att det var den åttonde December. "Den

åttönde!" upprepade han, utan att tillägga något. Derefter frågade han, om jag trodde att vi skulle få se solen? Läkaren svarade, att han trodde det, emedan himmeln hade varit ganska klar, om natten. "Det skulle förgnå mig," sade han. Han begärte mandel-mjölk. Klockan åtta sade han till Erik: "Min vän, se efter om väderleken blir vacker." Erik kom tillbaka och berättade, att dimman steg upp, och bergen utvecklade sig derur; "det måste bli vackert väder," tillade han, — "Jag ville väl," sade Gustaf, "se ännu en vacker dag på jorden." Derefter vände han sig till mig, med dessa ord. "Presten kommer icke: jag dör, utan att hafva uppfyllt religionens föreskrifter." — Min vän, svarade jag, er vilja är räknad af Den, för hvilken ingenting förlorar sig —

“Jag vet det,” sade han, och knäppte ihop sina händer. Derpå vände han sig ännu till mig, och fortfor: “jag ville stiga upp:” och som han förutsåg att jag skulle sätta mig deremot, tillade han: “jag finner mig ganska väl; jag ville begagna mig deraf, för att bedja.” Förgäfves invände jag, att han kunde bedja i sin säng, att han var för svag, jag kunde icke få honom ifrån denna föresats. Han tog på sig en nattrock; men knappt hade han försökt att hållas på benen, forr än en svindel tvang honom att sätta sig och stödja sig på mig. Han steg å nyo upp, föll långsamt på knä, lade sitt hufvud i sina händer, stödde sig emot en länstol, och bad med andakt. Jag hörde några ord, som religionen och ångern förestafvade honom, som han utsade med djup

rörelse; jag hörde mitt och Valeries namn förenas; han bad för vår sällhet. Jag sjelf, på knä vid hans sida, ville bedja för honom; men för mycket förströdd kunde jag blott framstappla några ord, utan sammanhang; jag tänkte endast på honom.

Då han slutat och man hulptit honom att stiga upp, sade han till oss: "Jag är lugn; jag har fred i mitt hjerta." Han log mildt, ville icke bli afklädd och lade sig, på det sättet. Han bad oss bära sängen till fönstret, och lägga hans hufvud emot vester. "Der ligger Lombardiet, sade han; der går solen ned: jag har sett henne mycket skön hos er och hos henne!" Han lät flytta sängen ännu närmare fönstret. Läkaren fruktade för

drag. "Det skadar mig icke mer," sade Gustaf, och smålog sorgligt. Han bad oss lägga kuddar bakom sig, att han kunde sitta. Man hade, från detta fönster, en ganska vidsträckt utsigt, som innefattade en stor del af Appeniniska bergskedjan; morgonrodnaden lyste i öster; och solen, som redan gått upp i Toscana, nalkades våra berg. Gustaf sköt undan gardinerna, vände sig och betraktade detta präktiga skådespel. Jag som hade följt hans tankegång, kände mig isad af mörka aningar; jag satt på hans säng och hans hufvud låg i mina händer. Han lyftade sina mot himmeln, med en blick af helig ingifvelse, och sade: "Lemnom smärtan åt den, för hvilken lifvet är allt; och som ej blifvit invigd i dödens hemligheter." — Ack! sade jag, det till-

kommande förskräcker mig, emöt min vilja, Gustaf. — "O! hvad jag välsignar himlen," fortfor han, "för det hopp och den förtröstan som blanda sig i mitt hjerta, och göra det så molnfritt, som denna dag skall bli. Ja," sade han, och hans ansigte lifvades af det mest himmelska uttryck, då han betraktade horisonten; "ja, o min Gud! morgonrodnaden bebådar solen, lika som aningen i vår själ bebådar oödligheten!" Han utgöt då stilla de två sista tårar, han fällt här i verlden. Han bad att man skulle spela för honom Gellerts präktiga sång öfver uppståndelsen. Berthi spelade den. Han andades tungt; han höll nästan alltid ögonen tillslutna: ett ögonblick öppnade han dem, då sången var slut; han räckte mig handen, och fästade sina

blickar åt vester. Två tama ring-
dufvor satte sig på fönster - listen;
han visade mig dem med handen
och sade: "de veta icke att döden
är dem så nära."

Solen var fullkomligt uppgån-
gen, jag såg att Gustaf sökte dess
strålar. Hans andedrägt försvåra-
des; hans hufvud blef tyngre; han
sökte mig med handen, och jag såg,
att han icke mer igenkände mig.
Han suckade; en lätt ryckning för-
ändrade hans drag: han dog på mitt
bröst; hans ena hand läg i Eriks-

Jag vidtar åter min afbrutna
berättelse; jag behöfde styrka och
mod att fortfara. Jag har ännu
för mina ögon den sorgligaste bild,
sådan som hon mötte mig, då jag

gick tillbaka i det rum, der den ömmaste och sublimaste själ lemnat jorden. Jag studsade tillbaka, af fasa, då jag såg den unga och sköna Gustaf ligga i lik-kistan; jag lutade mig mot dörren; jag tyckte att jag hade en dröm, hvarifrån jag icke kunde vakna. Jag gick närmare, för att ännu se honom, och upplyftade klädet som betäckte hans ansigte; döden hade redan stämplat det med siit enformiga lugn. Jag betraktade honom länge, men utan smärta; jag tyckte att min sorg stavnade, för en hög tanke, större än sorgen; och vid sjelfva lik-kistan kände jag mig lifvad af det tillkommande. Min själ vände sig till hans. "Du har törstat efter den högsta sällheten," sade jag, "du har vändt dina läppar ifrån lifvets kalk, som icke

kunnat släcka din törst; men du andas nu den rena lycksalighet, som tillhör dem, hvilka lefvat såsom du." Hans mun hade bibehållit de sista dragen af denna stilla undergifvenhet, som rådde i hans själ; döden hade bortryckt honom, utan att röra honom med sina rysliga händer. Vid hans sida stod bordet, der alla hans papper lågo i ordning. Vid denna syn rördes mitt hjerta, lika som han ännu hade lefvat. Jag såg alla hans förordnanden, skrifna med hans hand; hans ur låg äfven der. Jag kom ihog att han bedt mig bära det: jag tog det stillatigande; jag såg uppå det; det hade stadnat. Jag kände en obehaglig rysning; och då jag skulle sätta mig, för att samla mina krafter, kulstjelppte jag ett af vaxljusen; det föll på Gustafs bröst; jag skyndade att taga upp

det, och vid åsynen af dens oföränderliga stillhet, som icke mer kunde känna något här nere, gaf jag till ett rop. "O Gustaf!" sade jag, för mig sjelf, "Gustaf! du kan då icke mer erfara något, icke känna något! Vänskapens suckande röst sväfvar vid din sida, och du röres ej mer!" Jag tryckte mina läppar på hans stelnade panna: "O min son! min son! ----" det var allt hvad jag kunde säga. Jag stod orörlig; min själ sade ett långt farväl åt detta för min tillgifvenhet så dyrbara föremål, och då jag ville tillsluta lik-kistan föllo mina blickar på Gustafs hand. Han hade på ett finger en ring med sitt vapen; jag ville ta bort den; men då jag sedan erinrade mig att han var den sista ättlingen af den lysande Linarska familjen, sade jag: "Bli

qvar, blif qvar, och nedstig, med
honom, i grafven." Då flöto mina
tårar; jag lade åter den dödas hand
på dess bröst, och tillslöt hans lik-
kista.

S L U T.